

การสัมมนาโครงการศึกษาและพัฒนาประมวลรัชฎาภรณ์
เรื่อง“ภาษีไม่ยากอีกต่อไป มาร่วมใจแก้ไขประมวลรัชฎาภรณ์”

วันที่ 26 มีนาคม 2551 13:00 – 16:30 น.

ณ ห้องประชุมชั้น 10 คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปาฐกถาำนำโดย คุณสันติ วิลาสศักดานนท์ ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

“ ภาษีอากรเป็นแหล่งที่มาของงบประมาณเพื่อใช้ในการพัฒนาประเทศชาติ จึงเป็นกลไกที่สำคัญของภาครัฐที่จะใช้เป็นตัวกำหนดโครงสร้างของเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ประมวลรัชฎาภรณ์ก็ถือเป็นกฎหมายที่มีความสำคัญในการจัดหารายได้ให้แก่ภาครัฐให้มาก และมีผู้เกี่ยวข้องกับกฎหมายฉบับนี้มากที่สุดฉบับหนึ่ง ดังนั้นบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลที่มีรายได้ตามเกณฑ์ที่ต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีอากร จะต้องผูกพันตามกฎหมายฉบับนี้แทบทั้งสิ้น ดังนั้นสิ่งที่จะทำให้ผู้เสียภาษีร่วมมือและเต็มใจที่จะเสียภาษีคือความเป็นธรรมของการจัดเก็บภาษี ซึ่งหากผู้เสียภาษีเห็นว่า การเสียภาษีไม่เป็นธรรมก็จะมี การหลบเลี่ยงการเสียภาษีได้ ผมอยากจะทำให้พวกเราฟังถึงที่มาของมูลนิธิเพื่อสนับสนุนการพัฒนาวิชาการทางนิติศาสตร์ เกิดจากทางภาคเอกชนและทางอาจารย์ ที่เป็นประธานมูลนิธิคือ ศาสตราจารย์(พิเศษ)ปรีชา พานิชวงศ์ แลอธิบดีกรมสรรพากร เราได้มาปรึกษาหารือกัน และมีกลุ่มที่คิดว่ากฎหมายของกรมสรรพากรเป็นกฎหมายที่มีความยุ่งยากมาก เป็นปัญหากับผู้ปฏิบัติมาก เราเลยคิดว่าน่าจะมีการทำอะไรสักอย่าง เพื่อให้ประมวลรัชฎาภรณ์ง่ายขึ้น จึงมีการปรึกษากับทางคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่าเราจะทำอย่างไร พวกเราก็คิดว่าจะก่อตั้งมูลนิธิ ซึ่งก็ตั้งมาแล้ว ที่เราเรียกว่ามูลนิธิเพื่อสนับสนุนการพัฒนาวิชาการทางนิติศาสตร์ มีศาสตราจารย์(พิเศษ)ปรีชา พานิชวงศ์ เป็นประธานมูลนิธิ วัตถุประสงค์ของมูลนิธิเราคือ ไม่ยุ่งกับการเมือง มุ่งในการแก้ไขภาษีประมวลรัชฎาภรณ์ และภาษีหรือกฎหมายต่าง ๆ ให้เกิดความเป็นธรรม และใช้ง่ายกับผู้ประกอบการไม่ว่าจะเป็นภาคเอกชน อุตสาหกรรม หรือการค้าต่าง ๆ

อยากให้พวกเราที่มาในวันนี้แสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ เพราะที่เราคุยกับทางคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เราก็พยายามรวบรวมทำเป็นการวิจัยขึ้นมา เอาเฉพาะประมวลรัชฎาภรณ์ว่าจะทำอย่างไร ถึงจะให้เสียภาษีที่เป็นธรรมและเกิดความสะดวกกับทุกฝ่าย จะไม่เป็นปัญหากับผู้เสียภาษีอากรในอนาคต อันนี้คือจุดหมายหลักของเรา เพราะฉะนั้นที่เราต้องการจากพวกเราทุกคน คือแบบสอบถามที่เราแจกไป แล้วก็ท่านสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ ที่นี้เราจะเก็บความเห็นของท่าน และจะไปคุยกับอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และรวมเป็นประเด็นต่าง ๆ ซึ่งอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่เราคุยได้ทำมาเป็นหมวดต่าง ๆ รู้สึกจะ 9 หมวด เดี่ยวท่านวิทยากรหรือเจ้าหน้าที่จะสามารถอธิบายได้ ซึ่งถ้าทำอย่างนี้เราคิดว่าต่อไปประมวลรัชฎาภรณ์น่าจะง่ายขึ้น เราจะทำเสนอไปทางกรมสรรพากรและกระทรวงการคลัง และเสนอไปทางรัฐมนตรี ถ้าเป็นไปได้ก็จะเสนอให้ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายประมวลรัชฎาภรณ์ตัวนี้ ก็อยากให้ทุกท่านใส่มาได้เต็มที่ ไม่ต้องเกรงใจว่าจะมีเจ้าหน้าที่สรรพากรอยู่หรือเปล่า เพราะว่าการอธิบายก็เป็นรองประธานมูลนิธิอยู่ด้วย แล้วก็

ภาคเอกชน มีเจ้าหน้าที่กรมสรรพากรก็อยู่ ไม่เป็นไรครับ เราคุยอย่างเปิดเผย เพื่อจะได้กฎหมายมาใช้ ที่เป็นประโยชน์กับพวกเราทุกคน

กฎหมายนี้มีหลายอย่างที่ เป็นปัญหา มาก เช่น มาตรา 48 วงเล็บ 1 วงเล็บ 6 อะไร เราผู้เสียภาษีจะเจอตลอด ผมคิดว่าผมเป็นผู้เสียภาษีรายใหญ่รายหนึ่งของประเทศเหมือนกันนะ คือผมอยู่ในกลุ่มสหพัฒน์ด้วย เพราะฉะนั้นปีหนึ่งเราจะรู้ว่าเราเสียภาษีไปที่พันล้าน เพราะฉะนั้นเราก็มีสิทธิที่จะ complain ได้ มีสิทธิที่จะต่อว่าได้ถ้าเกิดปัญหาขึ้นมา และก็เกิดมาตลอด สมัยก่อนผมเจอปัญหามากที่สุดเรื่องภาษีหัก ณ ที่จ่าย คือหัก ณ ที่จ่าย หักไปก่อน แล้วพอเราไปขอคืนจะช้ามาก ยิ่งต่างจังหวัดยิ่งหนัก สมัยก่อนต่างจังหวัดขอคืนได้นะ แต่เขาก็บอกว่าถ้าขอคืนตรงนี้ขออน้อยหน่อยได้ไหม เช่น เราอาจจะเสียไปหลายล้าน สมมติว่าบริษัทรับเหมาก่อสร้าง มันก็หัก ณ ที่จ่ายไปเยอะ แต่บางที่กำไรก็น้อยกว่าหัก ณ ที่จ่ายเยอะ ก็ต้องไปขอคืน ต้องต่อรองนานต่างจังหวัดนี้ยากเพราะเขาจะขอโน่นขอนี่อยู่เรื่อย เพราะฉะนั้นก็คงทราบกันทุกคน ไอ้ข้อนี้เรื่องปกติ ไม่ขอนี้เรื่องผิดปกตินะ ก็เลยต้อง บางครั้งได้มานี้ ขอคืนทุกปี ก็บอกขอคืนนี้ อย่างนี้ได้ไหม ขอคืนน้อยหน่อยได้ไหม บางปีภาษีไม่ถึงเป้า เราไปขอคืน 10 ล้าน ก็ขอคืนซัก 7 ล้านได้ไหม ถ้าขอคืน 7 ล้านเขาจะไม่ตรวจภาษี 2 ปี ก็ต่อรองไปมา อันนี้เป็นเรื่องที่สร้างปัญหากับผู้ประกอบการเยอะ ตอนหลังสรรพากรก็มีข้อกำหนดว่ารายใหญ่นี้ ถ้าไม่ขอภาษีคืนถือเป็นเรื่องผิดปกติ ตอนหลังก็เร็วขึ้นมาเยอะ แต่ต่างจังหวัดก็คงคล้าย ๆ กัน มันก็ยังลำบากเหมือนเดิม อันนี้ก็คือปัญหาข้อหนึ่ง ผมก็อยากจะบอกพวกเรา คุณเขียนปัญหาพวกนี้มาเลย ปัญหาหัก ณ ที่จ่ายมีอะไรบ้าง ขอ vat คืนมีอะไรบ้าง แต่สำหรับผู้เสียภาษี มันก็มีผู้เสียภาษีที่ตั้งใจทุจริตก็มีนะที่ขอภาษี ทำใบกำกับภาษีปลอม ทำอะไรเยอะแยะไปหมด อันนี้เราก็ไม่ควรเก็บเอาไว้ ควรจะกำจัดออกไป อยากให้พวกเราช่วยกันดูตรงนี้ด้วย เพราะว่าเราแก่ประมวลฉบับนี้ นี่เป็นเรื่องใหญ่ เพราะประมวลเราใช้มาเกือบ 70 ปีแล้ว ซึ่งยังไม่เคยปรับปรุงแก้ไขขนานใหญ่แบบครั้งนี้ ซึ่งการแก้ไขครั้งนี้ เราก็อาศัยกำลังใจที่กล้าหาญพอสมควร

ผมมีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ท่านเกษมสันต์ วีรกุล มาในวันนี้ ท่านรัฐมนตรี หรือ รัฐมนตรีช่วยก็ให้ความสนใจกับกฎหมายที่เราจะปรับปรุง ก็เป็นนิมิตหมายอันดี กับพวกเราทุกคนกับประชาชนที่เสียภาษี ที่เราจะมีผู้ใหญ่มาดู อย่างน้อยเราก็สบายใจไปขั้นหนึ่งแล้วว่าที่เราทำนั้น เรามาถูกทาง ถ้าเราทำต่อไปเรื่อย ๆ ผมคิดว่าพอประมวลเสร็จ มูลนิธิอื่นช่วยกันบริจาคเงินเข้ามาก็ได้ เพราะมูลนิธินี้เราหาเงินกันเอง ไม่มีกองทุนที่ไหนมาช่วยเหลือ อันนี้เราทำด้วยใจจริง ๆ คือถ้าเรามีเงินกองทุนพอประมวลเสร็จ เราอาจจะมีการกฎหมายอื่นตามมาก็ได้ มันมีกฎหมายของศาลการอะไรเยอะแยะไปหมด มันเป็นเรื่องของผู้ประกอบการมาโดยตลอด ก็อยากจะฝากพวกเรา ถ้าเรามีกองทุนเยอะ ผมก็ต้องเป็นประธานฝ่ายหาทุนด้วย ก็วิงหาทุนออกสุดตอนนี้ ทางทุนของนิติฯ จุฬาฯ นี้ไม่มีปัญหาอะไร แต่เราอยากได้กองทุนที่จะทำกิจกรรมได้เรื่อย ๆ เกี่ยวกับภาษีทางด้านนิติศาสตร์ หรือกฎหมายทางนิติศาสตร์ ซึ่งต่อไปถ้ารัฐมนตรีจะกรุณาก็จัดบิให้บ้างก็ได้ ขอขอบคุณล่วงหน้าไว้ก่อน ผมขอให้การสัมมนาในวันนี้ลุล่วงไปด้วยดี และขอขอบคุณทุกท่านที่มาในวันนี้ครับ ”

วิทยากรภาคเอกชน อาจารย์พิภพ วีระพงษ์ บริษัท ลอร์ อัลโลแอนซ์
วิทยากรภาครัฐ คุณชนะชัย ประยูรสิน ผู้อำนวยการส่วนนโยบายภาษีเงินได้และ
การบริโภค สำนักนโยบายภาษี สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
ผู้ดำเนินรายการ คุณวิศิษฐ์ ลิ้มลือชา เற்றுญญิกสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

อาจารย์พิภพ วีระพงษ์

“เพื่อให้ทุกท่านเห็นภาพของการแก้ไขปัญหาของประมวลรัษฎากร และจะได้มีแนวคิด ข้อเสนอแนะที่เป็นระบบ รวบรวมปัญหาผ่านสมาคม ผ่านสภา แล้วก็ขึ้นมาถึงคณะทำงานได้ ผมได้รับมอบหมายให้มาคุยถึงแนวคิดและส่วนที่จะชี้แนะ ควรให้ปัญหาขึ้นมา สิ่งที่เราคิดว่าจะได้จาก exercise ครั้งนี้คืออะไร จริง ๆ แล้วตอนแรกคณะกรรมการ เข้าใจว่าต้องการทำให้ประมวลรัษฎากรง่าย และประชาชนอ่านเข้าใจ ส่วนตัวผม ผมเกี่ยวข้องกับงานวิชาการภาษีมาตลอด 20 กว่าปี ผมไม่เคยเชื่อว่าประเทศไทยยิ่งเจริญขึ้น ระบบเศรษฐกิจยิ่งซับซ้อนขึ้น ประมวลรัษฎากรจะง่ายขึ้น เป็นไปไม่ได้จริง ๆ มีแต่ว่าประมวลรัษฎากร โครงสร้างภาษียิ่งนับวันจะยิ่งซับซ้อนขึ้น แต่การซับซ้อนไม่เป็นสิ่งผิด ปัญหาคือระบบภาษีต้องมีความเป็นธรรม เป็นธรรมกับทั้งฝั่งรัฐและเอกชน เพราะฉะนั้นสิ่งที่ทุกท่านคงคาดหวังว่าจะได้รับจาก exercise ครั้งนี้ คือคงมีการแก้ไข กฎระเบียบ หรือมาตราหลาย ๆ มาตราในประมวลรัษฎากร เพื่อให้ได้ภาพทางปฏิบัติที่ชัดเจนขึ้น ซึ่งเราจะคุยกันว่าปัญหาอะไรบ้าง เช่นการตัดหนี้สูญ การทำลายของเสีย เศษซาก ทำไม่ต้องเรียกคนของกรมสรรพากรมานั่งเฝ้า ถ้าไม่มา ไม่เรียก ไม่ยอมให้เราตัดรายจ่าย ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อระบบการทำงานของเรา”

ประเด็นที่ 1 การแก้กฎหมายบริหารภาษี

นอกเหนือจากกฎระเบียบ เราเชื่อว่า เราหวัง ดีที่สุด คือ best case scenario เราหวังว่าจะมีการแก้กฎหมายการบริหารภาษี หรือโครงสร้างภาษีในหลาย ๆ กรณี ซึ่งปัจจุบันประมวลรัษฎากรของไทยมีปัญหาค่อนข้างเยอะ ถ้ายกตัวอย่างง่าย ๆ ใกล้เคียง ไม่ใช่เรื่องของอุตสาหกรรม สามีภรรยา ตอนที่เราร่างประมวลรัษฎากร เราลอกฝรั่งมา ว่าสามีภรรยา ต้องเป็นหน่วยภาษีเดียวกัน เงินได้ต้องรวมคำนวณเข้าด้วยกัน เว้นแต่เงินได้ประเภทค่าจ้าง คือเงินเดือนจึงแยกกันได้ นอกนั้นต้องรวมหมด แต่ประเทศอื่นที่สามีภรรยาเป็นหน่วยเดียวกัน เขามีตารางการเสียภาษีอีกตารางหนึ่ง ซึ่งอัตราความก้าวหน้าไม่ใช่ตารางเดียวกันเหมือนคนโสด ความก้าวหน้าจะถดถอยน้อยกว่า

ปัญหาว่าเราไปลอกฝรั่งมา แล้วเราลอกครึ่งเดียว โดยเราไม่ลอกตารางข้างหลังมา ผลคือใครที่แต่งงาน จดทะเบียนสมรสแล้ว โดนลงโทษ ในเชิงภาษีอากร หรือนโยบายในเชิง

บางครั้งเป็นเรื่องการควบรวมกิจการ ซึ่งปัจจุบันก้าวหน้าไปเยอะ แต่ทำไมการโอนกิจการ บางส่วน การควบรวมกิจการบางส่วน มันหายไปไหน เราเคยใช้ในช่วง crisis ช่วงวิกฤติทางการเงินปี 40 แต่กฎหมายสมัยนั้นออกมาเป็นมีอายุการใช้งาน เช่นที่ละ 1 ปี แล้วต่ออายุทีละปี แล้วรัฐบาลเข้าใจว่าทางอุตสาหกรรมค่อนข้างเข้มแข็งขึ้น ก็ยกเลิกไม่มีการต่ออายุไป ทำให้การโอนกิจการบางส่วน ปรับโครงสร้างบางส่วน มันเป็นไปไม่ได้อีกต่อไป ถ้าใครทำ จะก่อให้เกิดต้นทุนราคาแพง ตัวนี้ก็หายไป บางครั้งภาครัฐโทษว่าวิกฤติปี 40 เกิดจากภาคเอกชน ที่กู้หนี้มากเกินไป พอบาทตก หนี้ล้น เอกชนก็ตาย คำถามคือใครส่งเสริมให้ภาคเอกชน saving เยอะ ๆ โดยการเก็บภาษี saving ดอกเบี้ย 15% การส่งเสริม saving คือการส่งเสริมเงินกู้ รัฐบาลใช้นโยบายว่าให้เอกชนกู้เงิน เพื่อเป็นตัวชักนำแบบก้าวกระโดดมาตลอด ก็มีแนวคิดว่าจะจริงหรือเปล่าที่เราจะปล่อยให้อัตราส่วน debt กับ equity ลอยตัวต่อไปในเชิงภาษีอากร หรือเราควรมีมาตรการควบคุม อันนี้มองในเชิงรัฐ เอกชนไม่ชอบหรือครับ ชอบปล่อยให้ไม่มีอะไรควบคุม จะได้มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนตามสบายที่เราอยากจะทำ

เพราะฉะนั้นก็คงมีเรื่องกฎระเบียบที่เราต้องแก้ไขกัน มีทั้งส่วนของนโยบาย ที่เราจะเห็น การเปลี่ยนแปลง ซึ่งผมไม่แน่ใจว่าความเป็นจริงในเชิงนโยบายที่จะเปลี่ยนโครงสร้างใหญ่ ๆ จะเกิดขึ้นได้มากหรือน้อยขนาดไหน หรือตัวที่สามที่คนพูดกันเยอะ หลายท่านหวังว่าการแก้ไขครั้งนี้จะนำไปสู่สภาพที่เราจะเห็นว่าต้นทุนทางภาษีของเราต่ำลง ผมคิดว่า ถ้าท่านคิดว่า forum นี้จะเป็น forum ที่ทำให้อัตราภาษีต่ำลง ภาระภาษีของเราต่ำลง คงไม่ อย่ายไปหวังมากนัก เหตุผลอันหนึ่งที่ภาษีเราต่ำมากไม่ได้ เพราะเรามีคนประมาณ 63 ล้านคน เรามีคนยื่นแบบเสียภาษี 6 ล้านคนเท่านั้นเอง 10 ปีที่แล้ว ปี 40 ตอนวิกฤติ มีคนยื่นแบบประมาณ 7 ล้าน ตอนนั้นคนยื่นแบบ 6 ล้านคน พลเมืองมากขึ้นทุกปี คนยื่นแบบน้อยลง หนึ่งด้วยภาวะเศรษฐกิจ สองเรื่องการยกเว้นภาษี นโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาล เท่ากับว่าบุคคลธรรมดา 6 ล้านคน เสียอีก 63 คนที่เหลือ ถ้าไม่นับเรื่อง underground market ไม่นับเรื่องการค้าในตลาดมืด การค้าบนถนนที่เรียกว่า street vendor เข้าไปในระบบ บริษัทที่ยื่นแบบเสียภาษี มีอยู่ไม่กี่หมื่นบริษัท บริษัทที่กำไรมีอยู่หยิบมือเดียว เพราะฉะนั้นถ้าเราตั้งใจว่าระบบภาษีของไทย ในที่สุดแล้วอัตราภาษีที่แท้จริงจะตกจาก 37% ไปเป็นแค่ 15% 17% เหมือนฮ่องกง สิงคโปร์ ผมคิดว่าเป็นไปได้ยาก เพราะการกระจายฐานะทางการเงินของเราเสียมาตลอด ไม่เคยประสบความสำเร็จ เรามีคนจนค่อนข้างเยอะ

เพราะฉะนั้นเป็นไปได้ที่ระบบภาษีจะถดถอยลงมาถึงระดับหนึ่ง จะทำให้เกิดช่องว่างคนรวยคนจนมากยิ่งขึ้น ขณะเดียวกัน

ประเด็นที่ 2 สิ่งที่เราคาดหวังว่าประมวลรัษฎากรจะง่ายขึ้น กฎระเบียบจะชัดเจนขึ้น เป็นธรรมขึ้น

สิ่งที่ทุกท่านต้องคาดหวังก็คือ กรมสรรพากรก็มองว่าผู้เสียภาษีเราหนีภาษีเยอะ underground market ของเราใหญ่ street vendor ของเราใหญ่มาก อันหนึ่งที่เรามองกันคือเรื่อง

การหามาตรการการหลีกเลี่ยงภาษี มาตรการเกี่ยวกับการป้องกันราคาโอน ที่ต้องให้นักท้วง
มากขึ้น ป้องกันให้รัดกุมขึ้น เพื่อให้คนเสียภาษีมากขึ้น

ขณะที่เอกชนมองว่า สรรพากรมีอะไรที่ก็ประเมินกับผู้เสียภาษีรายเดิม ใครเป็นผู้เสีย
ภาษีที่ดี เจ็บตัวตลอด ยิ่งเสียดี ถูกต้อง ยิ่งโดนประเมิน หาประเด็นแปลก ๆ มาตลอดเวลา ไรท์ที่
หนีภาษีไปเลย โกงไปเลย ไม่มาตรวจสอบ ไม่กล้าตรวจ กลัวถูกยิงบ้างล่ะ กลัวเป็นแก๊งค์มาเพีย
บ้างล่ะ ต่างคนต่างมุมมองกัน โอกาสที่จะลงตัวคงค่อนข้างยาก

เราต้องทำใจว่าเราคงไม่เห็นระบบภาษีดีอย่างไรเราต้องการ แต่เป็นความพยายามที่เรา
คิดว่าจะแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้ดีขึ้น ทั้งฝั่งรัฐและเอกชนด้วย มีอันหนึ่งที่ทุกท่านอยากเห็น แต่ผม
ไม่เชื่อว่าจะได้เห็น คือพฤติกรรมหรือวิธีการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ โอกาสที่จะเห็น
การแก้ไขนี้ยาก

หลาย ๆ ท่านคงเห็นว่า ถึงเวลาที่เจ้าหน้าที่ตรวจสอบบอกขอภาษีเพิ่มสัก 1 หรือ 2%
ได้ไหม บางท่านบอกว่าไม่ตรวจสอบ แต่ขอผลประโยชน์สะสมยกยอดมา ให้ตัดทิ้ง อย่า claim
ได้ไหม บางทีกิจการเราเป็นกิจการ BOI พอหมดช่วงเวลา BOI ยกยอดผลขาดทุนได้ 5 ปี
กรมสรรพากรบอกผลประโยชน์ผลการขาดทุนได้ใหม่ ถ้าผลประโยชน์ก็จะหยุดตรวจ เป็นต้น ผมเชื่อว่า
ลักษณะอย่างนี้แก้ยากในส่วนของเรื่องกฎหมาย

เพราะเป็นเรื่องของพฤติกรรมของทั้งฝั่งผู้เสียภาษีเองและฝั่งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบเป็นราย
ตัว แต่อย่างน้อยเราก็มีความหวังว่าจะเห็นกฎระเบียบที่ถูกแก้ไขให้ชัดเจนมากขึ้น ผมขอลง
รายละเอียดสักนิด ว่าแนวทางการเสนอแนะข้อกฎหมาย ที่คิดว่าควรแก้ไขควรแบ่งอย่างไร เพื่อ
ความง่าย ผมอยากเสนอว่าประเด็นแรกเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่หลายคนเจอ และใกล้ตัว
ค่อนข้างมาก ยกตัวอย่างเรื่องการตัดหนี้สูญ ซึ่งอุตสาหกรรมมีปัญหาเยอะจริง ๆ โดยเฉพาะหนี้
สูญที่เกิดขึ้นจากการให้กู้ยืมเงินจากบริษัทในเครือด้วยกัน ซึ่งการตัดหนี้สูญนี้ยากจริง ๆ ตาม
กฎหมายไทย เช่น หนี้เกิน 500,000 บาท ต้องฟ้อง ฟ้องแล้วต้องมีคำพิพากษาของศาลและต้อง
มีค้ำประกัน และไม่มีทรัพย์สินชำระหนี้

ทางปฏิบัติกรมสรรพากรไม่เคยยอมรับฟังเอกสารของเราเลย จนต้องไปโชว์คำสั่งของ
เจ้าพนักงานในคดีนั้น ๆ ว่าไม่มีทรัพย์สินจะชำระหนี้ แต่ในชีวิตจริง คนที่ทำคดีจะทราบ ว่าเราจะ
ไปขอให้เจ้าพนักงานออกคำสั่งแถลงหรือออกรายงานยืนยันได้อย่างไร ว่าลูกหนี้ไม่มีทรัพย์สินจะ
ชำระหนี้แล้ว มันเป็นไปได้ไม่ได้ กรมสรรพากรขอสิ่งที่ทำไม่ได้ เป็นต้น เรื่องพวกนี้เราต้องดูว่า
ปัญหาในทางปฏิบัติมีมากน้อยอย่างไร หรือการทำลายของเก่า สินค้าเสื่อมสภาพ ที่ต้องทำเรื่อง
ขออนุมัติ เชิญเจ้าหน้าที่มาเป็นพยาน ต้องถ่ายเทเป็นต้น หลาย ๆ ครั้ง คนของเราก็ไม่ได้แจ้ง
เจ้าหน้าที่ หรือแจ้งแล้วไม่มา

คำถามคือการออกกฎระเบียบของกรมสรรพากรลักษณะนี้ ถูกต้องแล้วหรือ เพราะถ้า
เปิดดูประมวลรัษฎากรนี้ไม่ได้บอกนะครับว่าให้กรมสรรพากรมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติม
แม้แต่ชนิดเดียว ในการกำหนดว่าการทำลายสินค้านั้นต้องมีหลักเกณฑ์อย่างไร ถ้าเราไม่ส่ง
จดหมายเชิญล่ะ ตัดได้ไหม ตัดได้ แต่ต้องพิสูจน์ให้ได้ แต่เรื่องของเรื่องคือกรมสรรพากรสร้าง

เงื่อนไขเพิ่มเติมกว่าที่สายนิติบัญญัติวางกรอบไว้ สายบริหารออกหลักเกณฑ์เพิ่มเติมมากกว่าที่สายนิติบัญญัติกำหนดไว้ ทำให้ผู้เสียภาษีมีภาระค่อนข้างเยอะ และเป็นภาระกับกลุ่มอุตสาหกรรมค่อนข้างเยอะมาก เป็นต้น หรือในกรณีที่ต้องออกสินค้าขาย ตรวจนับไม่ครบ ถือว่าเป็นการขาย หรือเจ้าหน้าที่สรรพากรเห็นว่าสต็อกหายไปแล้ว มีหนี้กรรมการโผล่มาอีกข้างหนึ่ง บอกว่าที่จริงเราขายไปแล้ว ใ้หนี้กรรมการที่บริษัทไปกู้กรรมการมาที่จริงแล้ว นั่นคือการขายแปงรูปมา เป็นการตกแต่งบัญชี เป็นต้น แล้วก็ประเมินทันทีโดยไม่เปิดโอกาสให้พิสูจน์ เรื่องพวกนี้เป็นปัญหาค่อนข้างจุกจิก

ยกตัวอย่างการส่งออกบริการหรือการส่งออกสินค้า รัฐบาลมีแนวนโยบายตลอดเวลาว่าต้องการส่งเสริมให้ประเทศไทยส่งออกสินค้า และปัจจุบันคือส่งออกบริการซึ่งเป็นสาระสำคัญมาก ในส่วนของกลุ่มอุตสาหกรรม เราจะทราบว่ามีโรงงานไทยที่เปลี่ยนตัวเองจากผู้ผลิตและขายมาเป็นรับจ้างผลิตเยอะมาก

หลายครั้งมีประเด็นว่าการส่งออกสินค้าโดยการรับจ้างผลิต จริง ๆ เราก็ไม่รู้ที่เราจ้างผลิตหรือไม่ เราแค่เราผลิตสินค้าตามคำสั่งของฝรั่ง เราก็ส่งออกตามคำสั่งของฝรั่ง ซึ่งเป็นลูกค้ารายใหญ่รายเดียวหรือสองราย ทั้งโรงงานเราผลิตให้เจ้าเดียวหรือสองเจ้า เขาสั่งอะไรเราก็ทำตาม กรมสรรพากรมาบอกว่าพฤติกรรมที่เราจ้างฝรั่งรายใหญ่ผลิตอย่างนี้ จริง ๆ แล้วเป็นการรับจ้างทำของตามประมวลรัษฎากร ผลที่สุดคือสัญญาของเราต้องติดอากรแสตมป์ อากรแสตมป์รับจ้างทำของนี้ 0.1% ของค่าจ้างนะครับ เบี้ยปรับอย่างต่ำ 5 เท่า รวมภาษีเป็น 6 เท่า 0.6% ของราคาของ ถ้าเราส่งออกโรงงานใหญ่ ๆ บางครั้งผลิตอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ฮาร์ดดิสก์ ส่งออกปีละ 30,000 ล้านบาท คิดดูว่าย้อนหลัง 5 ปีนี้เท่าไร โดนค่าปรับในอัตรานี้ เพราะฉะนั้นปัญหานี้เป็นปัญหาที่ค่อนข้างจะ nuisance ผู้ประกอบการพอสมควร หรือการส่งออกบริการ กรมสรรพากรวางเงื่อนไขว่าต้องมีการส่งเงินจากต่างประเทศเข้ามาประเทศไทย ไม่งั้นไม่ถือว่าเป็นการส่งออกบริการ เป็นไปได้ยังไงที่กำหนดระเบียบลักษณะนี้ ก็ในเมื่อมันส่งออกบริการจริงทำไมต้องมีเงินจากต่างประเทศเข้ามาไทย มันพิสูจน์โดยตัวอื่นไม่ได้เลยหรือว่าเป็นการส่งออกบริการให้ฝรั่งที่แท้จริง ส่วนการชำระเงินจะเกิดขึ้นโดยอะไร หักกลบหลบหนีกันอย่างไรก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง เพราะฉะนั้นจะมีกฎระเบียบที่สร้างอุปสรรคในการประกอบกิจการค่อนข้างเยอะ ผมเรียกสิ่งนี้ว่า accounting tax ปัญหาภาษีเชิงบัญชี ซึ่งเป็นปัญหาที่มีอยู่เยอะ ทุกท่านสามารถให้อะไรบางอย่างแก่คณะทำงานได้เสมอจากประสบการณ์ของตัวเอง เพราะเป็นปัญหาที่ใกล้ตัวเจอกับประสบการณ์ของตัวเอง เป็นต้น

ประเด็นที่ 3 ปัญหาโครงสร้างของประมวลรัษฎากร

ยกตัวอย่างเช่น เราจะตั้งบริษัทใหม่ ผู้ถือหุ้นจะเอาทรัพย์สินใส่เข้าไปในบริษัทใหม่ของเรา 100% แลกกับหุ้นออกใหม่ ผู้ถือหุ้นรายขึ้นใหม่ จากการเอาทรัพย์สิน ที่ดิน อุปกรณ์ เครื่องจักร ใส่เข้าไปในบริษัทใหม่ที่เราเพิ่งจดทะเบียนกับกระทรวงพาณิชย์ เราเป็นเจ้าของ

100% ใส่เข้าไป 300 ล้าน เรารวยขึ้นใหม่ เราไม่ได้รวยขึ้น ความมั่งคั่งเชิงเศรษฐศาสตร์ของเราเท่าเดิม กฎหมายไทยบอกว่าเป็นการขาย เมื่อเป็นการขายต้องเก็บภาษีทันที ผลที่ได้คือผู้ถือหุ้นต้องสำรองเงินก้อนหนึ่งไว้เพื่อจ่ายภาษีก่อน ณ วันแรก

เหตุการณ์นี้ถ้าเกิดกับประเทศที่เจริญแล้วจะกลับทางกัน ยกตัวอย่าง เราจะทำคอนโดมิเนียม ต้องจดทะเบียนบริษัท นิติบุคคลอาคารชุด ต้องใช้บริษัททำ เราต้องโอนที่ดินเป็นชื่อของเราใส่เข้าไปในบริษัท 300 ล้านบาท สรรพากรบอกต้องเสียภาษีทันที กฎหมายไทยต้องเสียภาษีทันที ขึ้นศาลแพ้มมาแล้ว ปัญหาคือถูกหรือไม่ที่ประมวลรัษฎากรไทยเก็บภาษี ณ วันแรกทันที ณ วันแรกผู้ถือหุ้นยังไม่ได้อะไรที่เป็นตัวเงินจริงจัง นอกเหนือจากเศษกระดาษ 1 ใบที่เรียกว่าใบหุ้น

ตามประมวลกฎหมายแพ่งพาณิชย์ ทำไมเราไม่รอจนกระทั่งวันที่ขายคอนโดมิเนียมก่อนวันที่ขายหุ้นก่อน แล้วค่อยเก็บภาษี ณ วันนั้น ซึ่งจะเป็นวันที่ได้รับรายได้ที่แท้จริง เรื่องพวกนี้เป็นปัญหาในเชิงโครงสร้าง หรือในเรื่องของการควบกิจการ ซึ่งตอนนี้ก็แก้ปัญหาไปแล้วว่ามีประเด็นอะไรบ้าง มีอยู่ครั้งหนึ่งบริษัทยักษ์ใหญ่ในสมาคมอุตสาหกรรม จะควบกิจการลูก กิจการลูก 2 บริษัทที่มีกำไรสะสมทั้งคู่ ควบกิจการลูกเข้าด้วยกันกฎหมายบอกว่ายกเว้นภาษีหมดกรมสรรพากรบอกว่าไม่จริง การที่ควบ 2 บริษัทเข้าด้วยกันเกิดเป็นบริษัทใหม่ ถือว่าผู้ถือหุ้นที่ได้รับหุ้นใหม่ เสมือนได้รับเงินปันผลแล้ว และต้องเสียภาษีในเงินภาษีก้อนนั้นทันทีทันใด ใช้ concept ของบังคลาเทศเข้ามาจับ หรือบางครั้งโอนกิจการทั้งสินเข้าด้วยกัน ซึ่งปัจจุบันกฎหมายยกเว้นภาษี ไม่ใช่ยกเว้น เขาบอกว่าอนุญาตให้โอนได้ที่ราคา book value ซึ่งทำให้ไม่มีกำไร แต่บางครั้ง book value มันสูงกว่าราคาตลาด เช่น book value พันหนึ่ง ราคาตลาด 800 ก็เลยโอนที่ราคาที่แท้จริง คือ 800 กฎหมายบอกว่าเมื่อเป็นการโอนกิจการทั้งสินให้คนใหม่สามารถตัดค่าเสื่อมราคาได้ที่ 1,000 เท่ากับตัดค่าเสื่อมราคาได้เกินกว่าเงินที่ตัวเองจ่ายจริงไป 800 เพราะเป็นกฎหมาย

กฎหมายมองว่าเสมือนกับไม่เคยมีการเปลี่ยนมือ ทาง LTO ไม่พอใจ เป็นไปได้อย่างไรว่าคนคนหนึ่งจะมีสิทธิตามกฎหมายที่ตัดค่าเสื่อมราคาสูงกว่าที่คนอื่นตัด สูงกว่าต้นทุนที่ตัวเองจ่ายไปที่ 800 แต่ที่จริงแล้วกฎหมายตั้งใจว่าเสมือนไม่เคยมีการเปลี่ยนมือ เสมือนกับเป็นคนเดิมนั้นแหละ ต้นทุนยังคง 1,000 อยู่ หากการโอนกิจการทั้งสินนั้น qualify ครบเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด เป็นต้น พวกนี้เป็นปัญหาโครงสร้างที่เกิดขึ้นค่อนข้างเยอะ ก็มีอยู่หลายเรื่องยกตัวอย่างเช่น การลดทุน

ปัจจุบันอุตสาหกรรมที่จะลดทุนนี้เรื่องใหญ่ นะครับ ลดทุนจ่ายเงินให้กับผู้ถือหุ้น เชื้อใหม่ครับถ้ามีกำไรสะสม กฎหมายบอกมาให้เสมือนการลดทุน คินทุนที่ราคาต้นทุน สมมติเราจดทะเบียนบริษัทที่ 100 ล้าน เราลดทุน 50% เอาเงิน 50 ล้านกลับมา ผู้ถือหุ้นไม่มีกำไร เท่าทุน แต่บังเอิญบริษัทมี retain earning ติดอยู่ 20 ล้านบาท กฎหมายให้เสมือนเงิน 20 ล้านบาท เป็นการจ่ายเงินจาก retain earning ตัวนี้ ทำให้ต้องเสียภาษีทันที อันนี้ไม่เป็นไร ต่างประเทศก็ทำกัน

ปัญหาที่แยกจากนั้นคือเงินได้จากการลดทุน กลับไม่บอกว่าเป็นเงินปันผล คือถ้าเราจ่ายเงินปันผลซะก่อน ให้บัญชี retain earning ของเราเป็น 0 แล้วค่อยลดทุน ก็จบปัญหาไป ปัญหาโครงสร้างเกิดความคลั่งก่อนข้างเยอะ ยิ่งกว่านั้น บางบริษัทไม่มีกำไรสะสม เพราะเชื่อมผม จ่ายเงินปันผลไปเรียบร้อย retain earning เป็น 0 แต่มีเงินสำรองตามกฎหมาย เช่น 10 ล้านบาทติดไว้ การลดทุนที่ราคาเท่าทุนเนี่ยสรรพากรก็ยังไม่ตามอีกว่า เงินส่วนที่เท่ากับเงินสำรองตามกฎหมายต้องเสียภาษี เสมือนว่าจ่ายจากบัญชีสำรองตามกฎหมาย ทั้ง ๆ ที่กฎหมายแพ่งบอกว่าบัญชีสำรองตามกฎหมายห้ามแตะต้อง เป็นสิ่งที่บังคับตามกฎหมาย ปัญหาโครงสร้างจะอยู่ค่อนข้างเยอะมาก มีอยู่เต็มไปหมดในประมวลรัษฎากร เพราะฉะนั้นผมคิดว่าหากท่านที่จะเสนอแนะ แยกหมวดหมู่ไว้ให้ชัดเจน ว่าอะไรที่เป็นกฎระเบียบ อะไรที่เป็นเรื่องของปัญหาโครงสร้าง อะไรที่เป็นเรื่องของปัญหานโยบาย ก็คงจะดี เพื่อว่าปัญหาจะได้ไม่ปนกัน และก็จะง่ายกับคณะทำงาน อย่างที่ผมเรียนไว้ว่า forum นี้ไม่ได้เป็น forum ของทางเอกชนฝ่ายเดียว เป็น forum ของทางฝั่งรัฐที่จะมองกฎหมายด้วย เพราะฉะนั้นก็อาจจะมีการป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษี ที่เป็นลักษณะ เข้มงวดกว่าเดิม มีหลักเกณฑ์เหมือนอย่างฝรั่ง ส่วนตัวผมได้รับการ assign ว่าให้ทำวิจัยเรื่อง (ไม่รู้เรื่อง) ก็แปลว่าประเด็นที่คนใช้ประโยชน์จากอนุสัญญาภาษีซ้อนที่ประเทศไทยไปทำไว้กับประเทศต่าง ๆ โดยมีชอบ เพื่อประโยชน์ทางด้านภาษี ทั้งที่จริงไม่มีสิทธิ บางคนก็ได้รับ assign ให้ทำเรื่อง anti tax avoidance การต่อต้าน มาตรการต่อต้านการหลีกเลี่ยงภาษี ว่าเรามองแบบใด ว่าธุรกรรมแบบใดเป็นธุรกรรมที่หลีกเลี่ยงภาษี บางคนบอกว่าธุรกรรมนี้จริง อ้างได้อย่างไรว่าไม่จริง ทางภาษีเขาก็จะมีระบบ test ออกมาว่าอะไรจริง อะไรไม่จริง แต่ปัญหาคือทางกฎหมายไทย ไม่มีมาตรการเช่นนั้น แล้วแต่ดุลยพินิจของคนที่เกี่ยวข้อง ทำให้การตีความอาจจะคลาดเคลื่อน หรือว่าเลอะเทอะไปบ้าง ทางฝั่งรัฐก็อยากเห็นว่ามาตรการการหลีกเลี่ยงภาษีเป็นอย่างไร หลาย ๆ ท่านก็ต้องทำใจเหมือนกันว่า ต่อไปในอนาคตการวางแผนภาษี การวางแผนทางภาษีอากร คงไม่ใช่เรื่องง่าย ๆ เมื่อก่อนเราไปมองเรื่อง compliance เรื่องทำให้ถูกต้องตามกฎหมาย

ต่อไปในอนาคตเราต้องมองเรื่อง governance ว่ามันเป็นแนวปฏิบัติของบริษัทที่ดีไหม prudent ใหม่ โปร่งใสใหม่ transparent ใหม่ ตามไปด้วย นอกเหนือจากที่ดูที่การ compliance เพียงอย่างเดียว อันนี้คงเป็นแนวคร่าว ๆ

ประเด็นที่ 4 นักกฎหมายเข้าไปร่างประมวลรัษฎากรโดยไม่มีความเข้าใจหลักการทางบัญชีและหลักธุรกิจ

ซึ่งไปแบ่งมาตราต่าง ๆ เช่นมาตรา 40 เป็น 8 อนุมาตรา ซึ่งทำให้มีความเพี้ยนในระบบค่อนข้างเยอะ คือนักกฎหมายจะถามว่า คำว่าเงินได้ต้องเป็น 1 ใน 8 แต่ 8 นะกว้างมาก อื่น ๆ แล้วมันแปลว่าอะไร ยกตัวอย่างว่าเราเจอเงินตกอยู่กับพื้น เก็บมา เป็นเงินได้หรือไม่ พอให้ลูกเป็นเงินได้ไหม หรือสมัยก่อนปี 40 เรากำลังจะล้มละลาย เขาฟ้องเราล้มละลาย ไปประนีประนอมยอมความในศาล ยกหนี้ให้ 80% เป็นเงินได้หรือไม่ เราใช้เวลาเรียนรู้นาน

เหลือเกิน แม้กระทั่งปี 40 ที่รัฐบาลออกกฎหมายยอมให้มีการปรับโครงสร้างหนี้ ให้มีศาลล้มละลาย แก้ไขใหม่ ลอก chapter 11 ของอเมริกา มา แต่สิ่ง ๆ หนึ่งซึ่งทางกรมสรรพากรไม่ได้ทำในยุคนั้นคือ ไม่เคยมีการสนใจตามเรื่องภาษีเลย ว่า ภาคอุตสาหกรรมที่มีการปลดหนี้ มีการปลดหนี้ ประนีประนอมยอมความ ในขั้นตอนการปรับโครงสร้างหนี้ มันถือว่าเป็นรายได้จากการปลดหนี้ ใช้เวลาอีกตั้งนาน กว่าที่จะตามทัน ถึงจะรู้ว่าไอ้การปลดหนี้ให้ มันเป็นเงินได้ จนถึงทุกวันนี้ไม่มีใครสงสัยแล้วว่ามันเป็นเงินได้ ในระบบของเรา ในเชิงทฤษฎีภาษี เราใช้เวลาเรียนรู้ค่อนข้างนานมาก กว่าที่จะแก้ปัญหาแต่ละจุด อย่างที่บอกว่าปัญหาที่ผมเห็นเป็นหลักก็คือทุกครั้งที่เราลอกระบบฝรั่งมา ยกตัวอย่าง stock dividend, vorance, E-sock เวลาลอกฝรั่งมาเรามักลอกแค่ครั้งเดียว อีกครั้งเราไม่ลอกตาม แล้วก็พอไม่รู้ที่แท้จริง ก็เกิดปัญหาการตีความและเป็นข้อพิพาทกันมา ทำให้ต้นทุนการบริหารภาษีของกระทรวงการคลังเองแพง โดยที่กระทรวงการคลังเองไม่รู้ตัว

จริง ๆ มัน มีการเก็บภาษีคนละบุคคลสองแบบด้วยกันนะครับ ในระบบการจัดเก็บภาษีนะครับ นะฮะ ก็คือระบบแรก ที่ประเทศไทยใช้อยู่โดยถือว่าคนละบุคคลเป็นหน่วยภาษีเป็นคนใหม่ขึ้นมา นะครับ ซึ่งทำให้การจัดเก็บภาษีนั้นง่าย สะดวก ไม่ยุ่งยากนะครับ แต่ว่าผมที่ตามมา ก็คือคนที่มีความดีใช้คนละบุคคลไปในทางที่ผิดนะครับ คือตั้งใจกระจายฐานภาษีเพื่อลดความก้าวหน้าของเงินได้ของตัวเองลง แทนที่เรตของเราจะถึง 37 มันก็ตกมาเรตต่ำ ๆ ตลอดเวลานะครับ นั่นคือผลเสียที่ตามมา กับระบบอีกอันหนึ่ง ที่ ๆ ประเทศที่เจริญแล้วมักจะใช้กันก็คือว่า ไม่มีการจัดเก็บภาษีคนละบุคคลนะครับ ให้พาร์ทเนอร์คำนวณกำไรสุทธิของตัวเอง แล้วไปเก็บภาษีในมือของคนที่เป็นหุ้นส่วนแต่ละคน ซึ่งจะทำให้พาร์ทเนอร์คนนั้นเสียต้องรวมส่วนเช่นผม ผมมี 70 % ในคนละบุคคล ผมก็เอากำไร 70% ไปรวมคำนวณ ทำให้ฐานรายได้ของผมใน ภ.ง.ด.90 เนี่ย มันสะท้อนถึงความมั่งคั่งเชิงเศรษฐศาสตร์ที่แท้จริง แล้วสามารถจัดเก็บภาษีในอัตราก้าวหน้าที่แท้จริงได้ นะครับ เออระบบนี้เรียกว่า ระบบพาสทู คือผ่านไปที่ระบบพาร์ทเนอร์ แต่ปัญหาก็คือ ประเทศไทยเราเนี่ย คือหนึ่ง คอมพิวเตอร์เราก็ไม่มีนะฮะ สมัยนั้นมันก็ไม่มียูเอมแล้ว แล้วก็เราเอาความง่ายเข้าว่า เพราะว่าระบบอันที่สอง เป็นระบบที่ยาก เราต้องคำนวณสัดส่วนก่อนแล้วค่อยกระจายไปตามเก็บที่ระดับพาร์ทเนอร์อีกทีหนึ่งนะครับ แต่จะเป็นระบบที่สร้างความเป็นธรรมให้กับผู้เสียภาษี ทำให้คนรวยเนี่ยวางแผนภาษีโดยการกระจายฐานะทางการเงินได้ยากขึ้นนะครับ จริง ๆ ส่วนตัวผมยังคิดว่าสักวัน กรมสรรพากรน่าจะต้องเลิกคนละบุคคลด้วยซ้ำนะครับ เพราะคนที่ใช้คนละบุคคล จะทำให้ฐานภาษีต่ำนะครับ การกระจายฐานะทางการเงินของเรา ล้มเหลวมาตลอด 30 – 40 ปีที่ผ่านมา เราไม่เคยประสบความสำเร็จนะครับ จีดีพีของเราเกือบ 100% อยู่ในมือคนที่เรียกว่า 10 ล้านคนแรกเท่านั้นเองนะครับ แล้วเราก็จะเห็นสิ่งนี้ต่อไป เว้นแต่เราแก้เรื่องหน่วยภาษีตรงนี้ด้วย

ประเด็นที่ 5 เรื่อง Debt Equity Ratio, Thin Capitalization

บางคนเรียก Debt Equity Ratio ข้อจำกัดตัวนี้ ถ้าศึกษาในหลาย ๆ ประเทศเราจะเห็น
สิ่ง ๆ หนึ่งก็คือว่าบางประเทศจำกัด Debt Equity Ratio ไว้เฉพาะกรณีที่เป็น holder loan นะ
ครับ หรือ ที่ทำโดยบุคคลที่มีความเกี่ยวพันกัน พวก related party เหตุผลก็คือว่าระบบภาษีส่วน
ใหญ่จัดเก็บภาษีเงินปันผลในอัตราที่ไม่เท่ากันกับเงินดอกเบี่ยะครับ ดอกเบี่ยะเราเก็บภาษี 15%
100 หนึ่งเสีย 15% คือ 15 บาท แต่เงินปันผลกำไรสุทธิแล้ว เก็บภาษีมาแล้ว 30 โดนไปแล้ว 30
ที่ระดับบริษัท เหลือแค่ 70 สิ่งเรียกว่าเงินปันผลส่งต่อผู้ถือหุ้น เสียอีก 10% ของ 70 คือ 7 คือ 37
นี้เท่ากับอัตรากาสูงสุดของเงินได้บุคคลธรรมดา ถ้าเราไม่เคลมเครดิตภาษีตอนปลายปีแปลว่า
เราเสียภาษีเสมือนเป็นคนรวมนะครับ ถ้าไม่เคลมเครดิตภาษีเงินปันผลนะฮะ ปัญหาก็คือว่า
Debt เสียภาษี 15 Equity เงินปันผล เสียภาษีสองทอดรวมกัน 37% ถ้าเราเป็นผู้ถือหุ้น
บริษัทนี้ นะครับ บ้านเรามีตั้งค์ จะทำธุรกิจ 300 ล้านนะ จะเอาเงินใส่เข้าไปเป็นทุนจดทะเบียน
300 ล้านใหม่ครับ เราไม่ต้องกู้แบงค์ นะครับ สมมติเป็นผมนะฮะ ผมจะตั้งบริษัททุนจดทะเบียน
35 บาท แล้วกู้ผู้ถือหุ้น 299,999,965 บาท ไซ้ใหม่ครับ จ่ายดอกเบี้ยอัตราตลาดสรรพากรว่า
อะไรไม่ได้นะฮะ ตัดรายจ่ายได้เต็ม เท่ากับแปลว่า effective rate ของเงินลงทุนในบริษัท 15 %
ของผู้ถือหุ้น แทนที่จะเป็น 37 % ในรูปของเงินปันผลนะครับ เออ เพราะฉะนั้น บางประเทศใช้
Debt Equity Ratio จำกัดไปหมด ไม่ว่าจะ รีเลเทนท์หรืออันรีเลเทนท์ บางประเทศจำกัดเฉพาะ
shareholder loan หรือบุคคลที่มีความสัมพันธ์กันนะครับ แต่บางประเทศไม่จำกัด อาทิเช่นไทย
แต่ความจริง ๆ แล้ว มันอาจจะมียุทธผลอื่นนอกเหนือจากการทำภาษี ซึ่งจริง ๆ แล้วผมคิดว่า
ขึ้นกับ สทค.เป็นหลัก ไม่ใช่เป็นเรื่องภาษีโดยตรง มีอยู่ช่วงหนึ่ง สรรพากรเขาเบนเรา เขาบอกว่า
เพราะในช่วงวิกฤติ 40 เราไปกู้กันเยอะเกินไป ใช้เป็นการหลีกเลี่ยงภาษี แต่ว่าจริง ๆ แล้ว เป็น
การหลีกเลี่ยงภาษีรีเปลา เพราะรัฐเองเป็นตัวส่งเสริมให้เอกชนโตแบบก้าวกระโดด เพื่อผลักดันจี
ดีพี เพราะว่าให้กู้ที่อัตรากาที่ต่ำ effective rate ต่ำ เมื่อกู้ต่ำ ก็ต้องเซฟวิ่งต่ำตามไปด้วย ไม่งั้น
ก็ต้องส่งเสริมให้เซฟวิ่งต่ำ ๆ เสียภาษี 15% จะได้ไปปล่อยกู้ในอัตราต้นทุนที่ต่ำ แต่ปัญหาก็คือ
ว่ารัฐยังอยากจะใช้ตัวเงินกู้ยืมเป็นตัวผลักดันต่อไปรีเปลา ถ้าจะใช้เงินกู้ยืมเป็นตัวผลักดันต่อไป
ให้ก้าวกระโดดเร็ว ๆ เสี่ยงเยอะ ๆ ล้มง่าย ๆ เวลาที่อัตราแลกเปลี่ยนเปลี่ยนไป ก็ต้องเปิดโอกาส
ให้เก็บภาษีเต็ม 15 % ต่อไป นะครับ แต่ถ้าเมื่อไหร่ก็ตามที่ต้องการความมั่นคง โดนน้อยน้อย
เข้าได้ไม่เป็นไร เริ่มเก็บภาษี Debt ให้ใกล้เคียงกับ Equity จึงมีเงินปันผลมากขึ้นนะครับ ปัญหา
ว่าภาพจะต้องมีการศึกษากัน ในหน่วยงานของสทค. กระทรวงการคลัง ว่าตัวใดเป็นตัวที่ดีที่สุด
แล้วเราจะพบกับสิ่ง ๆ หนึ่งว่า กลุ่มอุตสาหกรรมบางกลุ่มต้องใช้ debt สูงมาก ซึ่งการใช้ Debt
Equity Ratio เดียวกันทั้งประเทศซึ่งไม่ใช่ของดีหรือเราจำกัดเฉพาะ related party คือถ้าใคร
อยากหลีกเลี่ยงภาษีก็ติด related party แต่ถ้าใครไปภูษณาการกรุงเทพ ไทยพาณิชย์โดยแท้จริง
สุจริตโดยไม่มีผู้ถือหุ้นค้ำประกัน ถ้าอย่างนั้น ถือเป็นการกู้เงินโดยสุจริตจริง ไม่ต้องติด debt
equity ถ้าจะกู้ 300 ก็ 300 กู้ 30,000 ก็ 30,000 ไม่ใช่ไรเพราะฉะนั้นภาพอย่างนี้เป็นปัญหาเชิง
โครงสร้างซึ่งไม่ใช่เป็นเรื่องเม็ดเงินทางภาษีเพียงอย่างเดียว แต่กระทบถึงประเทศ ถึงกลุ่ม
อุตสาหกรรมด้วย

คุณชนะชัย ประยูรสิน ผู้อำนวยการส่วนนโยบายภาษีเงินได้และการบริโภค สำหรับนโยบายภาษี สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

“ หัวข้อการนำเสนอในวันนี้ คงจะมี 3 เรื่องด้วยกัน เรื่องแรกคือภาพรวมโครงสร้างภาษีของไทย เรื่องที่สองคือเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และเรื่องที่สามเป็นเรื่องภาษีเงินได้นิติบุคคล ”

ประเด็นที่ 1 ภาพรวมโครงสร้างภาษีของไทย

ในส่วนของภาพรวม ก่อนที่จะพูดถึงเรื่องภาษี ผมคิดว่าเราควรดูก่อนว่ารัฐบาลมีหน้าที่ทางเศรษฐกิจจะอะไรบ้าง ซึ่งในทางเศรษฐศาสตร์แบ่งเป็น 4 หน้า

หน้าที่แรกคือส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ เรื่องนี้ทางรัฐบาลต้องส่งเสริมให้ประชาชนมีการออมและลงทุนในระดับที่เหมาะสม เพื่อที่เศรษฐกิจจะได้มีการผลิตที่เพิ่มขึ้น และประชาชนมีรายได้ และประเทศมีการขยายตัวต่อเนื่อง

หน้าที่ที่สองคือรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ตรงนี้เป็นเรื่องของการกำกับและควบคุมให้เศรษฐกิจสามารถพัฒนาไปด้วยความราบรื่น คงต้องควบคุมไม่ให้มีอัตราเงินเฟ้อ คือเป็นไปได้ที่จะไม่ให้มีอัตราเงินเฟ้อเกิดขึ้น แต่ต้องพยายามควบคุมให้มีอัตราเงินเฟ้อที่ต่ำที่สุด เรื่องของการว่างงานก็เช่นกัน ต้องให้มีการว่างงานที่ต่ำที่สุด ไม่ให้มีการขาดดุลการค้า ขาดดุลบัญชีเดินสะพัด ดุลการชำระเงิน ตรงนี้รัฐบาลต้องควบคุมการใช้จ่ายกับระดับรายได้ของประเทศ ให้มีสัดส่วนที่สอดคล้องกัน

หน้าที่ประการที่สามก็เรื่องของกระจายรายได้ที่เป็นธรรม ตรงนี้เป็นหน้าที่ของรัฐบาลเช่นกัน ที่ต้องกระจายผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจให้กับประชาชนอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิ่งจำเป็นพื้นฐาน อย่างเช่นเรื่องการศึกษา การรักษาพยาบาล การมีที่อยู่อาศัย การส่งเสริมให้ประชาชนมีงานทำ เพื่อจะได้มีรายได้

ในหน้าที่ประการสุดท้ายก็คือการจัดสรรการใช้ทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพ ตรงนี้หมายความว่าทรัพยากรแต่ละประเทศมีจำกัด รัฐบาลต้องควบคุม จัดสรร ให้ทรัพยากรที่มีอย่างจำกัด ให้มีการใช้อย่างมีประสิทธิภาพ สินค้าตัวไหน บริการอะไรที่รัฐควรทำ หรือควรให้เอกชนทำ เพื่อให้การใช้ทรัพยากรมีประสิทธิภาพมากที่สุด เกิดกลไกตลาดมีปัญหา รัฐบาลก็ต้องเข้าไปแทรกแซง อันนี้เป็นหน้าที่ของรัฐบาล เมื่อมีหน้าที่ รัฐบาลก็ต้องมีค่าใช้จ่าย ในการทำหน้าที่พวกนี้ รัฐบาลก็ต้องหารายได้เข้ามาใช้จ่าย

ภาษีก็เป็นเครื่องมือตัวหนึ่งที่เป็นรายได้ของรัฐบาลที่มาใช้จ่ายในหน้าที่ทางเศรษฐกิจทั้ง 4 ประการข้างต้น ในเรื่องของภาษี ลักษณะของภาษีที่ดี ในทางทฤษฎีมีหลายประการ ตั้งแต่อดัม สมิท กำหนดว่ามีอยู่ 4 เรื่อง ไม่ว่าจะเป็น ความเป็นธรรม ความเป็นกลาง ความแน่นอน อะไรพวกนี้

ปัจจุบันก็มีนักเศรษฐศาสตร์ นักภาษี คิดลักษณะภาษีที่ดีว่าควรมีสิ่งเหล่านี้ อย่างเช่นขอ
ความเป็นธรรม ความแน่นอน อย่างเรื่องความเป็นธรรม หมายความว่าคนที่มียาได้มาก ก็น่าจะ
เสียภาษีมาก คนที่มีน้อยก็ควรเสียน้อย ใครที่ไม่มีเลยก็ไม่ต้องเสีย หรือว่าก็อาจจำเป็นที่รัฐบาล
ต้องเข้าไปสนับสนุน ในเรื่องของความแน่นอน หมายความว่าภาษีต้องมีความชัดเจน ใครเสีย
บ้าง เสียเท่าไร เสียเมื่อไร เสียที่ไหน ความเป็นกลางหมายความว่าภาษีต้องไม่ไปเบียดเบียน
พฤติกรรมทางเศรษฐกิจ ต้องใช้กับทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ส่งเสริมใครเป็นการเฉพาะ เรื่อง
อำนวยความสะดวก ตรงนี้แน่นอนว่าภาษีต้องเป็นรายได้ของรัฐ ก็ต้องทำให้คุ้มค่าใช้จ่าย ความยืดหยุ่น
ในเรื่องนี้หมายความว่าในกรณีที่เศรษฐกิจ over heat หมายความว่ามีการเติบโตมากเกินไป มี
การใช้จ่ายมากเกินไป

ภาษีที่ดีควรจะช่วยลดภาวะเศรษฐกิจที่กำลังร้อนแรงลง ซึ่งภาษีตรงนี้ควรเป็น vat อัตรา
ก้าวหน้า ส่วนในเรื่องประสิทธิภาพก็เป็นเรื่องของการบริหารจัดการเก็บ ว่าควรต้องจัดเก็บแบบมี
ภาระต้นทุนต่ำที่สุด ผมจะผ่านไปเร็วหน่อย เรื่องภาษีทางตรงทางอ้อม ทุกท่านก็คงจะพอทราบ
อยู่แล้ว อันนี้เป็นโครงสร้างรายได้ของรัฐบาลในปีงบประมาณ 49 จะเห็นได้ว่ารายได้ส่วนใหญ่
มาจากภาษีมูลค่าเพิ่ม และรองลงมาเป็นภาษีเงินได้นิติบุคคล จะลดลงมาบ้างในช่วงที่เกิด
วิกฤติในปี 41 42 43 อันนี้เป็นสัดส่วนรายได้ภาษีทางตรง ทางอ้อมของไทย จะเห็นว่าแนวโน้ม
มันวิ่งเข้าหากัน หมายความว่าช่องว่างระหว่างภาษีทางตรงทางอ้อมมันแคบลง ตอนนั้นก็ประมาณ
40, 60 อันนี้เปรียบเทียบระหว่างไทยกับของต่างประเทศ จะเห็นว่าไทยจะมีลักษณะคล้าย ๆ กับ
ของเกาหลีใต้ 40, 60 เป็นทางตรง 40 ทางอ้อม 60 ในส่วนของภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เป็น
แหล่งรายได้ที่สำคัญของรัฐบาล แต่รัฐบาลยังใช้เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมนโยบายพัฒนา
เศรษฐกิจบางเรื่อง เช่น การศึกษาอะไรพวกนี้ อันนี้เป็นสัดส่วนเงินได้บุคคลธรรมดาต่อ GDP
และก็ต่อรายได้ทั้งหมด ผลการจัดเก็บภาษีเงินได้ต่อ GDP ก็ประมาณ 2% ส่วนรายได้ทั้งหมดก็
ประมาณ 12% หลักการจัดเก็บภาษีเงินได้มีอยู่ 2 หลัก ใช้หลักถิ่นที่อยู่กับหลักแหล่งเงินได้
หมายความว่าถ้าใครมีแหล่งเงินได้ในประเทศ ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่อยู่ในประเทศหรือนอกประเทศก็
แล้วแต่ ถ้ามีเงินได้ในประเทศไทยนี้ เสียภาษีทุกราย แต่ถ้ามีแหล่งเงินได้นอกประเทศ ต้องดูครับ
ว่าเขาเป็นผู้ที่อยู่ในประเทศไทยหรือเปล่า การเป็นผู้ที่อยู่ในประเทศไทยคืออยู่ประเทศไทยในปีภาษี
หนึ่งไม่น้อยกว่า 180 วัน แต่ถ้าเขาไม่ได้เป็นผู้ที่อยู่ในประเทศไทย มีแหล่งเงินได้นอกประเทศ ก็
ไม่ต้องเสีย อันนี้เป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีบุคคลธรรมดา ก็มีบุคคลธรรมดา ห้างหุ้นส่วนสามัญ คณะ
บุคคล ผู้ถึงแก่ความตาย และก็กองมรดก อันนี้คือประเภทเงินได้มี 8 ประเภท การยกเว้นก็มีบ้าง
บุคคลที่ได้รับการยกเว้นก็มีพวกทูต พวกที่ทำงานองค์การสหประชาชาติ การยกเว้นภาษีเงินได้
ประเภทเงินได้ก็มี อย่างเช่น เงินได้จากการอุปการะโดยหน้าที่ทางปฏิญญา (?) เงินได้จากการ
ขายข้าวของชาวนา อันนี้เป็นตัวอย่าง จริง ๆ แล้วมันมีค่ายกเว้นเยอะมาก อันนี้เป็นค่าใช้จ่าย
ของเงินได้แต่ละประเภท ค่าลดหย่อน ก็มีค่าลดหย่อนมากมายการ ตัวผู้มีเงินได้เอง ปัจจุบันก็
30,000 คู่สมรสก็ 30,000 บุตรก็ 15,000 การศึกษาบุตรก็ 2,000 อัตราภาษีสูงสุดก็ 37% ส่วนที่
ไม่เกิน 100,000 เดิมเคยเสีย 5% ปัจจุบันลด ยกเว้นไปแล้ว และเพิ่งผ่าน ครม. เมื่อเร็ว ๆ นี้ก็

เพิ่มเป็น 150,000 อันนี้เป็นตัวเลขภาระภาษีของผู้มีเงินได้สุทธิระดับต่าง ๆ จะเห็นว่าผู้มีเงินได้สุทธิ คือผู้มีเงินได้หลังจากหักค่าใช้จ่ายค่าลดหย่อนต่าง ๆ แล้วที่ระดับ 500,000 จะมีภาระภาษี 8% เท่านั้นเอง อันนี้เป็นโครงสร้างปัจจุบัน ยังไม่ได้รับการที่ทาง กรม. เพิ่งมีมติเร็ว ๆ นี้ อันนี้เป็นคนโสดครับ กรณีที่แต่งงานแล้วมีบุตร 1 คน 2 คน 3 คน ที่ไม่ต้องเสียภาษี มาดูสถิติผู้ยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ตัวเลขของกรมสรรพากรปี 47 มีผู้ยื่นแบบ 13.7 ล้าน (พูดไม่ตรงกับเอกสารค่ะ) แต่เป็นตัวเลขจากผู้มีงานทำนอกภาคเกษตร 20 ล้าน มีผู้ไม่เสียภาษีเลย จาก 7.3 ล้าน มีผู้ไม่เสียภาษีเลย 5.3 ล้าน และก็เป็นผู้ที่เสียภาษีประเภทเงินเดือนค่าจ้าง 5.7 ล้าน

ความหมายของผู้ที่ไม่ได้เสียภาษี หมายความว่าเกณฑ์ถึง ยื่นแบบแล้วครับ แต่หักค่าใช้จ่าย ค่าลดหย่อนแล้วไม่มีภาษีต้องเสีย

ประเด็นที่ 2 เรื่องปัญหาของภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

อันนี้เป็นตัวอย่างบางเรื่องที่ผมหยิบยกขึ้นมา อยากขอให้ดูแค่ 6 เรื่องเท่านั้น

เรื่องแรกก็เป็นเรื่องของการเสียภาษีของคณะบุคคล ซึ่งมีปัญหาการหลบเลี่ยงภาษีโดยคณะบุคคลถือเป็นหน่วยภาษีที่ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา การเป็นคณะบุคคลคือการมีคนสองคนร่วมกัน ทำกิจกรรมบางอย่าง โดยไปจดทะเบียนที่กรมสรรพากรเป็นคณะบุคคล ก็ถือเป็นหนึ่งหน่วยภาษี แล้วก็เสียภาษีโดยคณะบุคคล บุคคลที่ประกอบเป็นคณะบุคคลสามารถหักค่าลดหย่อนได้คนละ 30,000 คือบุคคลธรรมดาหักค่าลดหย่อนตัวเองได้ 30,000 แล้ว เขาอาจจะเลี่ยงโดยการตั้งคณะบุคคลขึ้นมา อาจจะไปหาใครก็ได้มาจดทะเบียนเป็นคณะบุคคล แล้วเขาก็มีเงินได้ขึ้นมาในนามของคณะบุคคล แล้วเขาก็หักค่าลดหย่อนได้อีก 30,000 ยิ่งตั้งคณะบุคคลหลาย ๆ คณะ ก็จะทำให้เขาหักค่าลดหย่อนได้คนละ 30,000 ตรงนี้แนวทางแก้ไขคือควรกำหนดให้เขาหักได้ครั้งเดียว ในปีภาษีหนึ่ง แต่จะให้ยกเลิกไปเลยผมเห็นที่ไม่สมควร เพราะอาจจะมีบุคคลบางคนบางคนมีความจำเป็นต้องตั้งเป็นคณะบุคคลจริง ๆ ขึ้นมา

เรื่องที่สองคือจำนวนผู้ยื่นแบบ จะเห็นว่าค่อนข้างจะมีผู้ยื่นแบบเสียภาษีบุคคลธรรมดาน้อยมาก ตรงนี้น่าจะกำหนดให้ผู้มีเงินได้ทุกคน ไม่ว่าจะจะมีเงินได้เท่าไรก็แล้วแต่ ต้องยื่นแบบกับกรมสรรพากร อย่างน้อยเสียเวลาปีละครั้งเดียว ที่จะมายื่นกับกรมสรรพากรว่าตนเองมีรายได้เท่าไร ตรงนี้จะทำให้ภาครัฐบาลมีฐานข้อมูล ในการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจต่าง ๆ จะได้ว่าคนไทยมีเงินได้แต่ละกลุ่มเป็นจำนวนเท่าไร

ประการที่สามคืออัตราค่าใช้จ่ายไม่ทันสมัย อันนี้ผมยกตัวอย่างเงินเดือนค่าจ้างให้ดูเท่านั้น คือปัจจุบันผู้มีเงินได้เงินเดือนค่าจ้าง หักค่าใช้จ่ายได้ 40% ไม่เกิน 60,000 ค่าใช้จ่ายนี้หมายความว่าเงินค่าใช้จ่ายที่ทำให้เกิดเงินได้ประเภทนั้นขึ้นมา ก็จะเห็นว่าเงินได้แต่ละประเภทก็จะมีอัตราค่าใช้จ่ายที่แตกต่างกัน ส่วนเงินได้เงินเดือนค่าจ้าง เรากำหนดให้หักได้แค่ 40% ไม่เกิน 60,000 ซึ่งไอ้ตัว 40% มันเปลี่ยนแปลงได้ตามยอดเงินอยู่แล้ว ส่วน 60,000 ได้มีการกำหนดใช้มาตั้งแต่ปี 34 หรือประมาณ 10 กว่าปีที่แล้ว ไม่เคยมีการปรับเลย ถ้าหากเรายึด 60,000 เป็นฐานปี 34 แล้วดูอัตราเงินเฟ้อจนกระทั่งถึงปัจจุบัน มัน 70 กว่าเปอร์เซ็นต์แล้วนะ

ครับ ก็เพิ่มขึ้นอีกประมาณ 40,000 ได้ ผมก็เลยทำเป็นตุ๊กตาตัวอย่างว่า มันไม่ต่ำกว่าแสนหนึ่ง เรื่องค่าลดหย่อนก็เช่นกัน ถ้าเราปรับด้วยอัตราเงินเฟ้อ 30,000 ที่ผู้มีเงินได้หักค่าลดหย่อนส่วนตัว หมายความว่าหักเป็นค่าใช้จ่ายที่แต่ละบุคคลใช้ไปในการดำรงชีวิต ซึ่งจะต่างจากอัตราค่าใช้จ่าย เช่นกัน หากว่าเรายึดตัวเลข 30,000 ซึ่งใช้มาตั้งแต่ปี 34 ปัจจุบันมันควรเป็น 60,000 อย่างน้อย อันนี้เป็นเรื่องของอัตราภาษี อัตราภาษีก็เช่นกัน ตัวเลขระดับเงินได้สุทธิ มันก็มีการลดค่าลงไปตามอัตราเงินเฟ้อเช่นกัน อันนี้เป็นตัวอย่างที่ผมทำขึ้นมาให้ดูเป็นตัวอย่างเท่านั้น มาดูอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในต่างประเทศ จะเห็นว่าประเทศรอบ ๆ เราอัตราสูงสุดเขาต่ำกว่าเราแทบทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นฟิลิปปินส์ อินโด มาเลเซีย เกาหลีใต้ สิงคโปร์ ฮองกง ล้วนต่ำกว่าเรา ยกเว้นเงินประเทศเดียวเท่านั้น ปัญหาต่อไปคืออัตราภาษีหัก ณ ที่จ่าย ปัจจุบันมีอัตราภาษีหัก ณ ที่จ่ายมากมายหลายอัตรา ไม่ว่าจะเป็น 0.75 1% 2% 3% 5% 10% 15% บางกรณีก็หักตามอัตราภาษีก้าวหน้าด้วยซ้ำ ตรงนี้หมายความว่าอัตราภาษีหัก ณ ที่จ่าย เป็นการหักเพื่อให้รัฐมี cash flow เข้ามาสม่ำเสมอ ในขณะที่เดียวกันก็ช่วยแบ่งเบาภาระของผู้มีเงินได้ ไม่ให้ไปมีภาระต้องไปเสียภาษี ครั้งเดียวตอนปลายปีเป็นจำนวนมาก

ผู้ดำเนินรายการ

“ในหัวข้อนี้ เรื่องภาษีหัก ณ ที่จ่าย มีปัญหาใหม่ครึบระหว่างผู้เสียภาษีกับผู้รับชำระเงินค่าภาษี มีไหมที่ผู้เสียภาษีบอกว่าควรอยู่อัตรานี้แต่ว่าทางสรรพากรบอกว่าควรอยู่อีกอัตราหนึ่ง ไม่ทราบถือว่าเป็นปัญหาด้วยหรือเปล่าครับ”

อ.ชนะชัย ประยูรสิน

“มีครับ ส่วนใหญ่ก็เป็นผู้เสียภาษีในอัตราสูง เขาคงไม่อยากเสียในอัตราสูง ก็อยากเสียในอัตราต่ำ อย่างเช่น 15% ก็อาจจะอยากเสียในอัตรา 1% ตรงนี้ก็ควรต้องพิจารณาดูว่าอัตราภาษีหัก ณ ที่จ่าย ตัวไหนที่เป็นการหักชั่วคราว คือไม่ได้หักเป็น final tax rate มันไม่เหมือนภาษีดอกเบี๋ย อย่างภาษีดอกเบี๋ยมันหัก 15% แล้วมันสามารถที่จะไม่ต้องไปยื่นเสียภาษีตอนปลายปีก็ได้ เป็น final tax rate บางตัวเป็นการหักชั่วคราวเท่านั้น ตอนปลายปีก็ไปยื่นแบบ แล้วเอาภาษีหัก ณ ที่จ่ายมาเป็น credit ได้ เป็นความเห็นส่วนตัวว่าควรลดอัตราภาษีหัก ณ ที่จ่ายลง เดิมมี 8 อัตรา ควรลดเหลือซัก 4 อัตรา โดยการ grouping อัตรา 0.75, 1, 2, 3 แล้วก็ 5% ให้เสียซัก 1%”

ผู้ดำเนินรายการ

“คือให้ความหลากหลายของอัตราลดลง”

อ.ชนะชัย ประยูรสิน

“ใช้ครึ่ง ส่วน 10% เป็นเรื่องของเงินปันผล 15 ก็เป็นของดอกเบี้ยเหมือนเดิม ซึ่งยังเป็น final tax rate อยู่ ส่วนบางกรณีต้องหักในอัตราก้าวหน้า ก็ยังให้ใช้ต่อไป เรามาดูเรื่องภาษีเงินได้นิติบุคคล ก็คงมีภารกิจเช่นเดียวกับบุคคลธรรมดา ก็คือเป็นแหล่งเงินได้และรัฐบาลก็ใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินนโยบายของรัฐบาลบางเรื่อง ดูตัวเลขสัดส่วนรายได้ภาษีเงินได้นิติบุคคล ต่อ GDP และต่อรายได้ภาษีทั้งหมด ของนิติบุคคลประมาณ ถ้าเป็นต่อ GDP ก็ประมาณ 5% ส่วนต่อรายได้ทั้งหมดก็ประมาณ 20 กว่าเปอร์เซ็นต์ อาจจะมีตกบางช่วง ช่วงที่เกิดวิกฤติ ช่วง 41 แล้วก็ขยับขึ้นมา อันนี้เป็นข้อมูลผู้เสียภาษีเงินได้นิติบุคคล จะเห็นว่าส่วนใหญ่เป็นบริษัท จำกัด จำนวนรายนี้ บริษัทจำกัดประมาณ 68 เปอร์เซ็นต์ แต่สามารถจัดเก็บภาษีได้ถึง 93%”

ผู้ดำเนินรายการ

“แล้วคณะบุคคลอยู่กลุ่มไหนครับ”

อ.ชนะชัย ประยูรสิน

เป็นบุคคลธรรมดาอะ อันนี้เป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคล เป็นบริษัทไทย บริษัทต่างประเทศ กิจการร่วมค้า มูลนิธิ สมาคม ฐานภาษีก็มีหลากหลาย มีการจัดเก็บจากกำไรสุทธิบ้าง รายรับก่อนหักรายจ่าย เงินได้ที่จ่ายจากหรือในประเทศไทย กำไรที่จำหน่ายไปจากประเทศไทย อันนี้เป็นอัตรากำไรสุทธิเงินได้นิติบุคคลก็มีหลากหลายเช่นกัน

ถ้าเป็นกรณีนิติบุคคลทั่วไปก็ปัจจุบันก็ 30% ของกำไรสุทธิ ถ้าเป็น SMEs ก็เสียในอัตราก้าวหน้า 15, 25, 30 ขึ้นอยู่กับระดับกำไรสุทธิ ถ้าเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ปัจจุบันมีมติ ครม. ให้ปรับลดลงเหลือ 25 กับ 20 อันนี้เป็นอัตรากำไรของการจำหน่ายกำไรไปต่างประเทศก็เสีย 10% ส่วนมูลนิธิสมาคม ก็เสียแล้วแต่ประเภทของรายได้ เป็นเงินได้ตามมาตรา 40 วงเล็บ 8 ก็เสียแค่ 2%

ประเด็นที่ 3 ปัญหาของภาษีเงินได้นิติบุคคล

ปัญหาที่ผมอยากหยิบยกขึ้นมาคุยในวันนี้มีอยู่ 4 เรื่องด้วยกัน

เรื่องแรกคือเรื่องการหักค่าใช้จ่ายที่มากเกินไปจนความเป็นจริง มีบางกรณีให้หักค่าใช้จ่ายได้ 2 เท่าบ้าง 1.25 เท่าบ้าง ตรงนี้ผมคิดว่ามันทำให้โครงสร้างภาษีถูกบิดเบือนไปหมด มีรายได้จริงเท่าไรก็ควรจะเสียภาษี ก็ควรจะหักเป็นรายจ่ายได้เท่านั้น แต่ถ้าหากว่าบางกรณีเราต้องการคิดว่ามันหักน้อยไป อย่างเช่นเงินบริจาค มีการ cap ไว้ที่ไม่เกิน 2% ของกำไรสุทธิ ถ้าคิดว่าน่าจะมีการบริจาคมากกว่านั้น ก็ควรจะมีการแก้ไขให้มากกว่า 2% ได้ ในเรื่องของอัตรากำไรก็มี

หลายอัตรา ตรงนี้มันก็เลยทำให้เกิดความสับสน โครงสร้างภาษีมีความซับซ้อนมากขึ้นหรือเปล่านั้นน่าจะเสนอให้จัดเก็บในอัตรา 25% อันนี้เป็นตุ๊กตา เหตุผลที่เสนอให้จัดเก็บในอัตราร้อยละ 25 ผมได้เอาข้อมูลจากการสำรวจของ KPMG เขาสำรวจอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลทั่วโลก จะเห็นแนวโน้มของอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลทั่วโลก แนวโน้มลดลงตลอด ตอนนี้เหลือต่ำกว่า 30 แล้ว อันนี้แบ่งตามภูมิภาค ถ้าทำนครเอเชียแปซิฟิก 2 แห่งที่สอง เดิมเอเชียแปซิฟิกอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลต่ำที่สุดเลย ในแง่สีฟ้า 32.6% ต่ำกว่าทุกภูมิภาคเลย ในขณะที่อัตราเฉลี่ยทั่วโลก 38 แห่งสีฟ้า ยกเว้น G7 นี้ 45% ที่นี้เรามาดู แห่งสีฟ้าในปี 1993 ดูแห่งสีเหลือง ปี 2006 เอเชียสูงที่สุดเลยครึ่ง เหลือ 30% ในขณะที่ภูมิภาคทั่วโลก ต่ำกว่าของเอเชียทั้งหมดเลย อย่างเช่น EU เหลือ 25.7 ละตินอเมริกันเหลือ 28.5 เท่านั้นเอง โดยเฉพาะของไทย ปี 1993 เนี่ย 30% ต่ำกว่าอัตราภาษีเฉลี่ยของเอเชีย ในขณะนี้เราเท่ากับอัตราเฉลี่ยของเอเชียแล้ว ที่ 30% แสดงว่าประเทศอื่นของเอเชียมันลดลงทั้งนั้น

ปัญหาอันดับต่อไปคือเรื่องอัตราภาษีหัก ณ ที่จ่าย ก็เช่นกัน เหมือนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มีการกำหนดอัตราภาษีหัก ณ ที่จ่ายหลายอัตรา 6 อัตรา ก็มีการ grouping ลงมาให้เหลือ 4 อัตราเช่นกัน โดยให้เสียในอัตราร้อยละ 1 สำหรับภาษีที่เคยเสียในอัตรา 0.75 และร้อยละ 1 ให้เสียร้อยละ 3 สำหรับอัตราภาษีที่เคยเสียร้อยละ 3 และร้อยละ 5 และกำหนดให้เสียร้อยละ 10 กับ 15 เช่นเดิม

ปัญหาประการต่อไปก็เป็นเรื่องโครงสร้างภาษีเงินได้นิติบุคคลปัจจุบัน ส่งเสริมให้มีการกอบนี้ มากกว่าใช้เงินทุนของตัวเอง ก็หมายความว่าส่งเสริมให้ไปกู้เงิน นิติบุคคลที่ต้องการใช้เงินก็มี 2 วิธีด้วยกัน วิธีแรกก็ไปกู้เงินมา ซึ่งมีค่าใช้จ่ายในเรื่องดอกเบี้ย หรืออีกวิธีคือการเพิ่มทุน ก็จะมีค่าใช้จ่ายในเรื่องเงินปันผล แต่ว่าโครงสร้างภาษีเงินได้นิติบุคคลเนี่ย ดอกเบี้ยเอามาหักเป็นรายจ่ายได้ แต่เงินปันผลไม่สามารถเอามาหักเป็นรายจ่ายได้ ตรงนี้ก็กลายเป็นช่องทางที่นิติบุคคลใช้วิธีการกู้มากกว่าที่จะเพิ่มทุน อันนี้ก็มีหลาย ๆ ประเทศ แก้ปัญหาด้วยการกำหนดดอกเบี้ยที่จะเอามาหักเป็นรายจ่ายได้ กำหนดเป็นสัดส่วนหนี้ต่อทุนเอาไว้ อย่างบางประเทศอย่างอังกฤษ ให้แค่เท่าตัวเอง หนี้ต่อทุน ถึงจะหักเป็นรายจ่ายได้ เนเธอร์แลนด์ 3 เท่า หมายความว่าให้กอบนี้ได้ 3 เท่าของทุน ส่วนที่เกิน ดอกเบี้ยส่วนนั้นเอามาหักเป็นรายจ่ายไม่ได้เลย ในส่วนของภาษีเงินได้มีปัญหาเยอะกว่านี้ อันนี้เป็นแค่ตัวอย่าง อย่างเช่นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มันยกเว้นให้เยอะมาก หลายรายการ ร้อยกว่ารายการ ท่านไปเปิดดูในประมวลรัษฎากร มันกำหนดไว้ในที่ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง หรือในตัวกฎหมายแม่ของตัวประมวลเอง ในขณะเดียวกัน ถ้าเป็นนิติบุคคลก็ยังมีภาษีที่ไม่เท่าเทียมกันอยู่บางเรื่อง อย่างเช่นเงินปันผลที่ได้รับระหว่างบริษัท ถ้าเป็นบริษัทจดทะเบียนได้รับเงินปันผลเนี่ย ก็ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ แต่ถ้าเป็นบริษัททั่วไปที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน ก็เอามาแค่ครึ่งหนึ่งมาเสียภาษี ตรงนี้ก็ยังมีความไม่เท่าเทียมกันอยู่

สรุปว่าโครงสร้างภาษีควรจะเป็นธรรม ง่าย มีความชัดเจน แล้วก็ต้องเก็บให้ได้อย่างทั่วถึงครับ

ผมจะขออนุญาตยกตัวอย่างแล้วกันนะครับ อย่างผมมีเงินเดือนอย่างเนี่ย แสหนึ่งแล้วผมก็มีเงินฝากอีกแสหนึ่งนะฮะ ถ้าผมเอามารวมกันเนี่ย ผมก็หักค่าลดหย่อนตัวเองได้สามหมื่นแต่ที่นี้ ผมเกิด เอ้อ มันไม่ใช่แส แต่มันมีอาจจะมากกว่านั้นเป็นล้านสองล้าน ก็แล้วแต่เนอะ ซึ่งจะต้องเสียภาษีในอัตราที่สูงมากนะฮะ ผมก็จะใช้วิธี แบ่งเงินได้ของผมออกนะฮะ ก็โดยการ แบบไปขอยืมชื่อใครก็ได้มาซักคนหนึ่ง จัดตั้งเป็นคณะบุคคลขึ้นมา แล้วก็เอาเงินฝากของผมเนี่ย ฝากในนามของคณะบุคคลนะฮะ ก็พอได้ดอกเบี้ยออกมาเนี่ย เงินเดือนของผมก็หักค่าลดหย่อนได้สามหมื่นอยู่เนอะ ส่วนคณะบุคคลเนี่ยผมก็หักค่าลดหย่อนได้อีกสามหมื่น มันหักได้สองครั้งไงฮะ เพราะว่าคณะบุคคลเค้าถือเป็นหนึ่งหน่วยภาษีนะฮะ ส่วนเงินเดือนของผม ผมก็เสียเลย ในนามของผมเอง ส่วนดอกเบี้ยผมก็เสียในนามของคณะบุคคล ซึ่งผมก็สามารถที่จะหักค่าลดหย่อนได้อีกสามหมื่น ก็จะทำให้ฐานภาษีของผมลดลง ผมก็จะเสียภาษีน้อยลง

.....

ความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมสัมมนา

คุณวิทยา

1. เรื่องที่อาจารย์พิภพได้กล่าวไว้เป็นเรื่องจริงทั้งหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่งผมตั้งใจประเด็นเรื่องเกี่ยวกับการลดทุน ว่าขณะที่มีกำไรสะสมอยู่เสมือนหนึ่งว่าต้องเป็นการเอากำไรสะสมนั้นมาเพื่อเสียภาษีก่อน หมายความว่าเกิดความไม่เป็นธรรม ถ้าหากว่ารู้จักไปจ่ายเงินปันผลให้หมดก่อนแล้วจึงมาลดทุนก็จะปลดเปลื้องอันนี้ได้ แล้วก็ยังได้...ภาษีเงินปันผลอีก ทำนองเดียวกัน กรณีที่เลิกกิจการและมีกำไรสะสม กลายเป็นส่วนแบ่งกำไร ถ้าหากรู้จักแบ่งกำไรสะสมเป็นเงินปันผลก่อนแล้วค่อยไปเลิกกิจการ กำไรเงินปันผลก็สามารถ credit ภาษีเงินปันผลได้เช่นเดียวกัน แต่ถ้าไปรวบรัด จบ เลิกกิจการก่อน กลายเป็นกำไร มันก็มา credit ภาษีเงินปันผลไม่ได้ ทั้ง ๆ ที่มีมาจากแหล่งเงินได้อันเดียวกัน

ทำไมต้องไปแยกแยะออกมาว่า ใอันนี้คือปันผล แล้วก็ credit ได้ ใอันนี้คือส่วนแบ่งกำไร ใอันนี้คือเกิดจากการลดทุนโดยไม่รู้เรื่อง มันมาจากกำไรสะสมอันเดียวกัน อันนี้ไม่เป็นธรรมเลย กลายเป็นสร้างว่าผู้ใดรอบรู้ก่อน ผู้นั้นก็ชนะ ผู้ใดรู้อย่างเดียว ทำแบบง่าย ๆ ก็จะได้สิทธิส่วนนี้ อันนี้ไม่ได้รับความเป็นธรรม ขณะเดียวกันในภาคอุตสาหกรรมจะมีปรากฏเสมอว่า การตีราคาสินค้าคงเหลือ

ตามหลักการบัญชีว่าตอนสิ้นปีเราจะมีตีราคาสินค้าคงเหลือ ติดตามราคาทุนหรือราคาตลาดที่ต่ำกว่า นี่คือหลักบัญชีที่ต้องตีราคา แต่ถ้าท่านไปตีราคาต่ำกว่าราคาทุน ผลทางด้านตัวเลขทางบัญชีก็คือขาดทุนจากการตีราคาสินค้าคงเหลือ แต่ในสรรพากรท่านไปวินิจฉัยมาตลอดเวลว่า สิ่งที่ดีราคาต่ำกว่าราคาทุน ส่วนนั้นให้ถือเป็นรายจ่าย ทั้ง ๆ ที่ตามหลักการบัญชีต้องถือว่าขาดทุน เพราะเหตุว่ามีการวินิจฉัยเป็นข้อหาหรือซึ่งไม่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรมว่าการขาดทุนจากการตีราคาสินค้าคงเหลือ ไม่ให้ถือเป็นค่าใช้จ่าย และนี่ดำเนินการมาตลอดหลาย ๆ ปี แต่ผมบังเอิญมีลูกค้าซึ่งไปตีราคา ขาดทุนอย่างเดียวเลย ซึ่งขาดทุนไป 30 กว่าล้าน แต่ผมก็ต่อสู้มาชนะได้ มันมีวิธีขึ้นตอนหลาย ๆ ขั้นตอน จับหลายมาตราโยงให้เห็นว่า นี่คือนี่ที่เราปฏิบัติที่ถูกต้อง แต่พื้นฐานทั่วไป มีคำวินิจฉัยสรรพากรว่า ห้ามนะ ห้ามถือเป็นรายจ่าย นี่คือนี่ไม่เป็นธรรมในการใช้คำวินิจฉัย แต่ไม่ได้ใช้หลักการบัญชี ใช้ประมวลรัษฎากรแต่มาโยงไปโยงมา จุดนี้เราทำผิดไหม ผิดหรือเปล่า อันนี้เราชนะ

2. การประนีประนอมยอมความในระหว่างเอกชนด้วยกัน การค้าขายไม่ได้บอกว่าทุกคนทำมาหากินแล้วก็กำไรได้ตลอด บางทีลูกค้ามันก็เกิดยาก ถ้าขายขาดทุน เราอยากจะให้เขามาจ่ายเราซะเต็มประดา แต่ว่าเขาไม่สามารถเต็ม 100% ประนีประนอมยอมความ เราเก็บมาได้ซัก 30% ก็ยังดี ดีกว่าหายไปหมดเลย ใอัน 70% ก็ขาดทุนจากการประนีประนอมยอมความ ท่านไม่ให้ถือเป็นรายจ่าย ทั้งที่เราไม่สามารถที่จะเอาเงินเขาได้มาเต็มเม็ดเต็มหน่วย แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าหากประนีประนอม คนที่ได้รับประโยชน์ไป มันไม่ต้องจ่ายหนี้ มันก็เป็นรายได้

ของเขา มีคนได้รับ อีกคนก็ต้องจ่าย แล้วถามว่าจะไปปรืดเอา กับคนที่ไม่มีเงินจ่าย 70% ได้หรือเปล่า มันก็ไม่ใช่ธรรมอีก เพราะว่าเขายากจนขั้นแค้นแล้ว เขามาจ่าย 30% บอกว่าคุณเป็นรายได้ 70% นะ เพราะฉะนั้นฉันจะเก็บเงินจากคุณ มันก็ไม่ใช่ธรรมอีก ความนี้ทำอย่างไรที่ว่าเรายอมประนีประนอมเพื่อให้สังคมอยู่รอดด้วยกัน อันนี้เป็นประเด็น จริง ๆ แล้วกรณีอย่างนี้น่าสนใจมาก ภาคบ้ายผมอยากขออนุญาตพูดถึงเรื่องภาษีในอุดมคติ คิดว่าช่วยส่งเสริมให้เรามองเห็นภาพของ GDP ของประเทศชาติได้มากขึ้น เพราะผมฝันอยู่ตลอดเวลาว่าวิธีเก็บภาษีของประเทศมันเพี้ยน เพราะทุกคนหลบหลีกภาษีกันหมด ไม่ทำภาษีที่ตรง เพื่อจะให้ภาษีน้อย แต่ถ้าเรามีภาษีในอุดมคติ ลองดูว่า ผมพูดแล้วจะจริงหรือไม่

3. ประมวลรัฐฎากรมันมีอายุยาวนานแล้ว และแต่ละมาตราก็มีการขยายออกไป เป็นคำสั่ง ประกาศ กฎหมายลูกเยอะ แล้วมันก็ซ้อนเงื่อนพันกันไปพันกันมา ในแต่ละมาตรามันจะเต็มไปด้วยตัวคำสั่งหลาน ๆ หลาน ๆ ออกมา บางคนบอกว่าคำสั่งนี้อยู่ที่บทนี้ เขาบอกที่ไหนได้ยังมีอีก เขาบอกท่านรู้ไม่จริง และท่านรู้ไม่จริงทำให้เราผลอไปเสียภาษีไม่ถูกต้อง ทำให้เราต้องถูกประเมินภาษีโดยไม่เป็นธรรม เพราะเรารู้น้อยเกินไป เพราะเราไม่มีโอกาสไปรู้ทุก ๆ มาตรา นักกฎหมายไม่มีใครรู้ทุกมาตรา เพียงแต่ผู้ใดสัมผัสและอยู่ในกระบวนการตลอดเวลา อันนั้นก็ไม่มีโอกาสพลาด ผมอยากที่จะเรียกร้องเชิญชวนว่าหน่วยราชการลงมาทำอย่างนี้เถอะ ไล่แต่ละมาตราเนี่ย เราเคยมีจารณียออกมาเป็นลูก ๆ หลาน ๆ หลาน ๆ เกลาหน้อยว่ามาตรานี้ฉันจะเอาอย่างนี้ เอามารวมอยู่ในมาตราเดียวกัน เรียกว่าสังคายนาใหม่ ทำไป ค่อย ๆ ทำไปที่ละมาตรา มันก็ได้ ไม่ต้องที่เดียวครบทั้งหมด อย่างที่ว่ามันมีระยะเร่งด่วน ปานกลาง หรือว่านานที่สุด ถ้าทำอย่างนี้ได้ อาจจะไม่กี่ปีก็ครบกระบวนการความ แต่หลังจากนั้นเราก็ต้องพยายามตั้งความมั่นใจว่า อย่าพยายามไปพื้นผอยให้แตกลูกแตกหลานเหลนอะไรอีก เพราะนั่นหมายความว่า คุณจะเข้าอีหรอบเดิมอีก เราสังคายนามาครั้งหนึ่ง แต่ไม่มีที่ไหนหรอกที่กฎหมายภาษีอากรจะบอกว่าง่าย ๆ ถ้าง่าย ๆ ก็ไม่ต้องมีหากิน...ภาษากฎหมาย เปิดช่องทางไว้แล้ว ที่ปรึกษากฎหมายหาช่องทางหากินได้บ้างก็ตีเหมือนกัน ก็เป็นจุดหนึ่งที่ทำให้เราเกิดรายได้ แต่รายได้ก็ต้องคู่กับคุณธรรม เราบางทีก็ต้องช่วยคน อย่างตอนเข้ามีนักบัญชีคลุ้มคลั่งจะฆ่าตัวตาย บอกว่าต้องถูกประเมินภาษีกันเกือบ 10 ล้าน เขาไม่ใช้ลูกค้ำเรา ถามไปถามมาแล้วมาหาเรา เราก็อึ้งแข็งไปว่า คุณต้องชี้แจงอย่างนี้ ไปถึงก็ผ่าน มันขึ้นกับความชัดเจนในการรอบรู้แต่ละมาตรา อันนี้เป็นพื้นฐานทั่ว ๆ ไป

4. ผมเรียนว่าอยากพูดเรื่องภาษีในอุดมคติ เพราะทุกวันนี้มาตรการเก็บภาษี เรามองว่าผู้ใดมีรายได้มาก ทำกำไรมากต้องเสียภาษีมาก ทำไม่ไม่บอกว่าทุก ๆ กิจการตั้งขึ้นมา มีจุดมุ่งหมายว่าทำกำไรทั้งนั้น เพียงแต่ว่าผู้ใดอาจจะทำได้หรือทำไม่ได้แต่เมื่อตั้งกิจการขึ้นมาแล้วคุณต้องมีภาษีเสียแต่ละปี เป็นอัตราอย่างน้อยขั้นต่ำต้องมี เสมอเหมือนกันหมด เพราะรัฐบาลต้องส่งเสริม สมควรอย่างยิ่งที่จะมีการเก็บภาษีอัตราขั้นต่ำ ไม่ใช่ว่าขาดทุนก็ไม่ต้องเสียเลย มันก็

จะไม่ใช่ธรรมชาติ ผมอยากมองมุมใหม่ว่า ผู้ใดมีรายได้ยิ่งมากยิ่งเสียภาษีน้อย เราอย่าเพิ่งพูดกลไก การที่มีภาษีมาก คือมีรายได้มาก ก็เสียภาษีน้อย จะมองเห็นภาพพจน์ว่า GDP ที่แท้จริงของ ประเทศชาติคืออะไร ทุกคนแสดงรายได้ที่แท้จริง รายได้เป็นกอบเป็นกำ ยิ่งมีความสามารถมาก ในการทำมาหากิน เท่ากับยิ่งช่วยส่งเสริมประเทศชาติ คุณต้องเปิดโอกาสให้เขาเสียภาษีน้อยลง กรณีทุกคนเมื่อบอกว่ายิ่งรายได้มากยิ่งเสียภาษีน้อย ทุกคนจะถูกลูกจอบเปิดใบเสร็จรับเงินเปิดใบ ส่งสินค้า ทุกคนเรียกร้อง คุณต้องเอาใบเสร็จของผมไป เท่ากับเป็นการสร้างข้อเท็จจริง เมื่อจบ ประกอบออกมามันก็จะเป็ข้อเท็จจริงทางการค้าที่แท้จริง เมื่อบริษัทกำไร มีรายได้เยอะ กำไร เยอะ คุณต้องมีกฎเกณฑ์ว่าคุณจัดเก็บกำไรสะสมไว้นาน ๆ ไม่ได้ เมื่อมีกำไรสะสมต้องเอา ออกมาแบ่ง เป็นเงินปันผล ผู้ถือหุ้นทุกคนก็พยายามเรียกร้องให้มีเงินปันผล เพราะเขาเอาไป credit ภาษีเงินปันผลได้ เขาก็สนใจ เป็นการคุมว่าไม่ใช่บริษัทแก๊งหรือหลอกหลวงว่ามีรายได้ เยอะแต่ไม่ยอมจ่ายปันผลสักที ถ้าคุณกล้าแสดงว่ามีเงินได้เยอะ มีกำไรเยอะคุณต้องจ่ายเงิน ปันผล เป็นการบังคับในตัว ผู้ถือหุ้นก็ดี ตรวจสอบว่าคุณขายจริง คุณต้องลงบัญชีจริงนะ เพราะว่า ฉะนั้นจะได้รับเงินปันผล ได้ credit เงินปันผล

ถ้าเขามีความสามารถพื้นฐานในการทำกำไร ธนาคารก็ต้องส่งเสริม เพราะมี ความสามารถ ธนาคารจะมองว่ามีกำไรสะสมเหลืออยู่แล้วจึงมากู้ยืมเงิน ผมมองว่าเป็นเรื่อง เหลวไหล คนที่ต้องการเงิน แต่ขาดทุน แต่มีช่องทางนโยบายการค้าที่ดี ทำไมธนาคารไม่ส่งเสริม บอกว่าคุณต้องไปเพิ่มทุน ต้องมีกำไรสะสมเท่านั้น

ผมมองว่าเป็นเรื่องที่เหลวไหลมากในการประเมินที่จะปล่อยกู้ คนที่มีความรู้ ความสามารถ ต้องส่งเสริมให้เขาทำความรู้ความสามารถ ขออย่างเดียวธนาคารอย่าเป็นโจรสลัด เมื่อเขามีนโยบายที่ดี เอามาเปิดเผย คุณบอกไม่ให้กู้ แต่เบื้องหลังเอานโยบายไปทำค้าขายเอง นี่ คือจริยธรรมทางด้านการค้า ถ้าเราสามารถส่งเสริมได้ ยิ่งกำไรมากยิ่งขึ้นเสียภาษีน้อย คุณจะโชว์ ข้อเท็จจริงออกมาหมด ผมรู้สึกว่าเป็นธรรมชาติ และมีมาตรการควบคุมต่าง ๆ ไม่ให้มันหลอกหลวง การมีรายได้เยอะ ผมว่าโอกาสถ้าเป็นอย่างนั้นนะ บัญชีจริงจะมีมากยิ่งขึ้น เพราะอย่างน้อยคุณก็ ต้องเสียภาษีในอัตราขั้นต่ำ แต่จริง ๆ ผมพยายามค่อย ๆ จารนัย จะเสนอเป็นแนวทางเป็น ทางการ ประมวลขึ้นมา แต่คนคงมองภาพพจน์ไม่ออก แต่ถ้ายอมตามระบบนี้แหละ ผมคิดว่า GDP ของเราจะสูงกว่านี้มากเลย

คุณไพโรจน์

1. สันนิษฐานอาจารย์อดิศักดิ์ สืบประดิษฐ์ ที่ว่าภาษีหัก ณ ที่จ่าย ควรจะอัตราเดียวหัก 1% ผมสนับสนุน เพราะว่าไม่มีใครมาตีความเลยว่านี่ 3 นี่ 5 นี่ 6 นี่ยุ่ง ขอคืนเมื่อไหร่ก็ได้ แต่มูลค่ามันลิสะ ที่ดิน 1% คิดดูสิ สูงสุดแล้ว เพราะไม่มีอะไรที่มูลค่าสูงกว่าที่ดินแล้ว แต่ถ้ายกตัวอย่างว่าขายประเทศไทยทั้งประเทศนี่ มีมูลค่าเท่าไหร่ หัก 1% เท่าไหร่ เพราะฉะนั้นอย่าไปกลัวเลยอะ ว่ายอดขายจะสูงก็พันล้าน ก็แสนล้าน ก็หมื่นล้าน ยิ่งขายมากก็ยิ่งมีค่าใช้จ่ายมาก แต่หักไว้เหอะ 1% เรียกได้ว่าอัตราเดียว เป็นธรรมกับทุกฝ่ายแล้วก็มา clear กัน เรื่องต่อมาเรื่องเกี่ยวกับการที่จะเปิดใบเสร็จต่าง ๆ อะไรขึ้นมา ก็มาเข้าขั้นว่า เดิมให้กัน เก็บใบเสร็จเพื่อเลี้ยงโชค ๆ

คุณธานีินทร์

1. ก็สิ่งที่ท่านคุณไพโรจน์ได้พูด ก็ค่อนข้างจะตรงกับเรื่องเดียวกับที่มุมมองของทางอ.ชนะชัยนะครับ เรื่องภาษีหัก ณ ที่จ่าย แต่ว่าท่านก็ได้นำเสนอไว้ว่า ก็คงจะลดอัตราลงมาจากหลาย ๆ อัตราให้มันเหลือสัก 4 อัตรา คงยังไม่ได้สานลงรายละเอียดไปมากขนาดนั้นเพียงแต่ว่าต้องการทำให้มันง่ายก็แค่นั้นเองนะครับ วันนี้คงเป็นเบื้องต้นนะครับ คือ การที่เราแนะนำเสนอเข้าไป ทางกรมสรรพากรเองเค้าก็ต้องไปคำนวณก่อนนะครับ แล้วก็ดูว่าประเด็นไหนทำได้ (มีคนพูดแทรก) เออทางการคลัง ถูกครับ ขอภัย เออ ทางกระทรวงการคลังก็ต้องไปดูเรื่องก่อนนะครับ เออ ไม่ใช่ว่านำเสนอแล้วคงได้แบบนี้เลย

2. ตั้งแต่ฟังมานะครับเรื่องการปรับโครงการประมวลทรัพยากรไม่ใช่ของง่าย ที่จริงมันต้องปรับมาตั้งแต่โครงสร้างขึ้นมา คือ ตามแต่ละมาตราต่าง ๆ ที่จริงมันมีเจตนารมณ์นะอะ เริ่มแรกก็ที่ผมพูดเมื่อวานว่า คุณเอาเจตนารมณ์มาดูซะให้ดีกว่าก่อนว่า ทำไมเขาเขียนมาตรานี้ไว้แบบนี้ แล้วเราจะตีตีความกันไม่ผิด สมัยนี้ที่มันตีความมีปัญหา ก็คือว่า เจ้าหน้าที่ยังไม่รู้เจตนารมณ์ดั้งเดิมและเพียงแต่ว่าหรือเข้าไป แต่ก่อนนี่นะอะ หลายกองเป็นผู้ตอบนะในกรมนะอะ ลงท้ายก็เปลี่ยนมาเป็น กองกฎหมายแห่งเดียว เพราะแต่ก่อนนี่ตอบมา 3-4 กองไม่ตรงกันเลย เลยไม่รู้จะใช้คนไหนเป็นมาตรการประมวลทรัพยากรแต่ก่อนมันครึ่งเล่มนี่นะอะ นิดเดียวเท่านั้นอะ สมัยนี้วันนี้เป็นฉบับย่ออะ ฉบับจริง ๆ มันหนาเท่านี้และใหญ่กว่านี้อีกนะอะ ที่มันรวมกฎหมายลูกนะอะ แล้วก็ยังมีหลาน แล้วยังมีเหลนอีกนะอะ คุณไปอ่านดูให้ดีนะอะ แล้วก็มันไม่อยู่ในที่เดียวกัน

3. ถ้าปรับปรุงก็เพียงแต่ว่าตอนนี้เอามารวมกันไว้ในที่เดียวกันนะอะ แต่ว่าการตีความอยากให้เจ้าหน้าที่สรรพากรได้มีความรู้ว่า ควรตีความอย่างไร เดียวนี้ถ้า ผมยังชอบคุณสรรพากรนะอะ คือพยายามออกคำสั่งป้อออกมา บอกวิธีปฏิบัติของคุณ ขอให้ปฏิบัติทั่วไปนะ

ทุกคนจะได้ตีความเหมือนกัน แล้วก็สมัยก่อน สมัยผมยังรับราชการอยู่ ผมเคยเสนออย่าง นะคับ ว่า การจะเก็บภาษี จะให้เป็นธรรมนะอะ ถ้าจริง ๆ แล้วมันน่าจะดู นะว่า แต่ละคน เอาบุคคลธรรมดาาก่อนนะคับ ต้นปีคุณมีทรัพย์สินเท่าไร ปลายปี คุณมีเท่าไร แล้วส่วนต่าง ถ้ามว่า คุณเสียภาษีครบหรือไม่ นะคับ เคยเสนอเข้าไปนะอะ แต่เขาบอกว่า ผู้ใหญ่บอกว่า อย่าเสนอเข้าไปเลย เพราะว่าผู้ใหญ่ไม่ยอมแน่ เพราะทุกคนสมัยนั้นที่ทราบคือมีรายได้ได้โต้ะกันเยอะ ถ้าไปดูคำสั่งยึดทรัพย์เก่า ๆ จะเห็นว่า เช็คของขวัญ 50 ล้าน 30 ล้าน ไร คำสั่งให้ยึดทรัพย์อยู่ในนั้น แต่ที่จริง นะอะ ถ้าเชื่อว่าทุกคนนะอะ ดีแคลร์อย่างนี้เลย ทรัพย์สินต้นปีเท่าไร ปลายปีเท่าไร ส่วนต่างนั้นควรเสียภาษีครบไหม แล้วว่าคุณแจ้งมาไม่ครบนะอะ ที่เหลือจากนั้นถ้าไปเจอรัฐบาลยึดไปเลย นะทุกคนก็จะเสียภาษีครบถ้วน แม้แต่นั้น บุคคลธรรมดา นะอะ แต่ว่าถ้าเป็นนิติบุคคลทำได้หรือไม่ ผมว่าก็ทำได้นะคับ เพราะนิติบุคคล สมัยนี้ นะอะ คือว่าเวลายกตัวอย่างเรื่อง การประมูลนะอะ ประมวลราชการ เจ้าจะไม่บังคับว่าบริษัทต้องมีทุนเท่านี้ ต้องมีทุนเท่านี้ถึงจะประมูลเรื่องนี้ได้ ก็ไปจดทะเบียนเพิ่มทุน แต่ไม่ใช่ว่ามีเงินทุน มีแต่ตัวเลข แล้วตอนนี้ถามว่า กระทรวงพาณิชย์เอาตัวเลขไป แหม มีเพิ่มทุนเท่านี้ จีดีพีจะไม่เท่านี้ อะไรเท่านี้ มันตัวเลขปลอมทั้งนั้นแหละครับ ผมก็ต้องสังคายนากัน ไม่ใช่เฉพาะกรมสรรพากรนะคับ ทุกกรมที่เกี่ยวข้อง กระทรวงต่าง ๆ พาณิชย์ ตัวดีนะอะ แล้วก็มารวบรวมดูซะเลยดีไหมครับ แล้วก็ถ้าจะให้ไปทำจริง ๆ ผมว่าเล่นทรัพย์สินต้นปีปลายปี นะ ถ้าคุณแจ้งผิดไป ขอให้ยึดทรัพย์ไปเลย ดีไหมครับ ครับ

ดร.เกษมสันต์ วีรกุล

1. ยุคนี้แล้ว ไม่เหมือนยุคที่ผ่าน ๆ มาแน่นอน

คุณสมศักดิ์ นิ่มนวลวัฒนา (จากหนังสือพิมพ์ข่าวภูมิภาค)

1. ผมเคยดูรายการของสวนวลัยเถร เขาว่า เวลาประหยัดภาษี ก็หมายความว่า พี่กับน้องอยู่รวมกัน คือว่า ยังไม่แยกสมบัติของพ่อแม่อุ๊ย ไซ้ใหม่อะ ที่นี้ก็จะเป็นคณะบุคคล จะได้ลดหย่อนภาษีได้มากขึ้น (ครับ ๆ เรื่องคณะบุคคล) เตี่ยช่วยให้อ่านอธิบายว่า มันลดหย่อนได้อย่างไรครับ ขออธิบายหน่อยครับ

2. เขาบอกว่า คน ๆ เดียวสมมติถ้ามีรายได้ซักสามหมื่น ถ้ารวมกัน แล้วก็กลายเป็นสองคนมารวมกัน ก็กลายเป็นหกหมื่น คือหกหมื่น ฐานภาษีมันก็เก็บแพงกว่าสามหมื่น เพราะรายได้ยิ่งมาก ก็เสียภาษีมากโงะ คือรวมกันแล้วแปลว่าเสียภาษีเพิ่มขึ้น มันไม่ใช่ลดลง

แล้วอีกอย่างหนึ่งนะ สะ บุคคลธรรมดาได้ลดหย่อนภาษีนะ ถ้าเป็นคณะบุคคล คณะบุคคลมันไม่มีชีวิต ก็เลยหักไม่ได้เลย เป็นอย่างนั้นจริงไหมครับอาจารย์ครับ

อาจารย์ ชนะชัย ประยูรสิน

1. หกหมื่นนี้คงไม่ใช่เป็นเงินได้ เป็นค่าลดหย่อนที่เพิ่มขึ้นให้หักได้หกหมื่น หมายถึงว่าต่างคนต่างเสีย ไม่เป็นคณะบุคคล พื้นฐานภาษีมันสามหมื่น ถ้าเสียสามหมื่น (ไม่หักค่าลดหย่อนสามหมื่น ไม่ใช่เงินได้) สมมติว่าเป็นเงินต้น ไม่ใช่ค่าลดหย่อนนะ สมมติว่านาย ก. มีสมมติว่าเป็นเงินต้น คนเดียวมันได้สามหมื่นใช้มัย ถ้ารวมกันเป็นหกหมื่น สมมติว่าไม่ใช่ค่าลดหย่อนนะ ก็ถ้าสามหมื่นมันก็เสียภาษีมันก็น้อย ถ้ารวมกันแล้วรวมกันเป็นหกหมื่น อัตราภาษีมันก็เพิ่มขึ้น เขาอธิบายอย่างนั้นนะ คือนี่ไม่ใช่สรรพากรจังหวัดนะ แล้วภาษีบุคคลธรรมดา สมมติว่าลดหย่อนได้สามหมื่น ลดหย่อนนะ ก็ที่นี่ถ้าเป็นคณะบุคคล คณะบุคคลคือไม่มีชีวิต ก็เลยไม่ต้องลดหย่อนเลย (อันนั้นยังไม่จริงหรือครับ ยังมีจริงกว่านี้อีกหรือ) ถูกต้องตามเป้าหมาย

ผู้เข้าร่วมสัมมนา

1. สมมติว่านาย มีเงินเดือนอยู่ แล้วขณะเดียวกันนาย ก. ก็ไปประกอบทำการค้าส่วนตัว เพราะฉะนั้นการค้าส่วนตัวมีรายได้เมื่อเข้าตามกฎหมายเกณฑ์ การลดค่าต้นทุนอะไรต่าง ๆ รวมกับเงินเดือนของตัวเอง เอามาเสียภาษี มันอัตราภาษี มันสูงขึ้น เพราะมีรายได้สูงขึ้น เพราะฉะนั้น จึงหาทางออก โดยที่จะให้มีการแยกรายได้ส่วนที่ทำการค้านั้น ไปตั้งเป็นคณะบุคคล แล้วส่วนตัว ก็ยังมากินเงินเดือน เพราะยื่นเฉพาะภาษีเงินเดือน ฐานภาษีเงินเดือนก็จะต่ำ อัตราภาษีก็จะต่ำ ขณะเดียวกันก็ยังลดหย่อนส่วนตัวของตนเองได้ เพราะฉะนั้นเมื่อแยกการค้าของส่วนตัวไปรวมกับนาย ข. ไปตั้งเป็นคณะบุคคล คุณจะตั้งกี่คนมาเป็นคณะบุคคลร่วมเป็นหุ้นส่วนด้วย สรรพากรบอกว่าให้คุณลดหย่อนได้ไม่เกินสองคน เพราะฉะนั้นคุณก็จะหักลดหย่อนไม่เกินหกหมื่นบาท แต่ว่ามันดีที่ว่าถ้าไรจากการค้าเมื่อหักลดหย่อนหกหมื่นแล้ว

ฐานภาษีอย่างละเท่าไร คุณเสียภาษีอัตราสูงสุดยังงี้ก็แล้วแต่ ภาษีที่คุณได้จากส่วนแบ่งคณะบุคคล คุณไม่ต้องนำมาเสียภาษีส่วนบุคคลอีกชั้นหนึ่ง เพราะฉะนั้นคุณก็อาจแยกเป็นสองฐานภาษี คือเริ่มจากอัตราภาษีเรตที่ต่ำทั้งสองทาง แต่ถ้าเอารวมอยู่ของตัวเอง มันจะเอามาคำนวณถึงอัตราเรตภาษี จะสูงขึ้นใช่ไหมครับ เพราะฉะนั้นจึงเจตนา แต่ละคนหาช่องทางแยกเป็นคณะบุคคล แต่ขอโทษครับ สรรพากรก็ปิดช่องทางให้คุณว่าไม่ใช่ทุก ๆ กรณี คุณตั้งเป็นคณะบุคคลได้เหมือนอย่างยกตัวอย่างว่า คุณมีที่ดินของคุณเอง คุณเอาไปให้เช่าเช่า เรียกค่าเช่าที่จากที่ดินจริง ๆ ของคุณตามโฉนดที่ดิน เป็นของคุณ นาย ก. คนเดียว วันดีคืนดี ก็ไปเอานาย ข. มาร่วมเป็นคณะบุคคล เพื่อให้เช่า ทำได้หรือไม่ นึกว่าทำได้ แต่ไม่ให้เพราะว่ามองเจตนา

ว่า คุณคนเดียวก็น่าจะปล่อยให้เขาได้ ทำไม่ต้องมีนายข.มารวมเป็น เพราะว่าทั้งที่นาย ข. ไม่มีส่วนในกรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้นเลย คุณเพียงแต่สมมติว่านาย ข. มารวมเป็นคณะบุคคลเท่านั้น ทำให้ฐานภาษีต่ำลง กรณีอย่างนั้นก็ถูกจับมาประเมินเข้าเป็นรายได้จากค่าเช่าของตัวเอง นี่ก็เจตนาธรรมณ์ที่แฝง กับเจตนาธรรมณ์ที่ถูกต้อง เพราะฉะนั้น ไม่ใช่ทุก ๆ กรณีคุณเอามาตั้งเป็นคณะบุคคลได้ แต่อีกกรณีซึ่งสรรพากร คือบางทีก็พยายามตีความว่าอันนี้ก็ไม่น่าจะตั้งเป็นคณะบุคคลตามใจชอบ แต่พูดถึงผู้มีความรู้ทางด้านภาษีอากรก็พยายามส่งเสริมให้ว่า ถ้ารายได้ของคุณสูงนัก คุณก็แยกเป็นคณะบุคคล แต่ต้องจากรายละเอียด แต่ละอาชีพแต่ละรายได้ว่าตั้งได้หรือตั้งไม่ได้ อย่าไปหลงนะครับว่าตั้งเป็นคณะบุคคลแล้วจะเสียภาษีต่ำลง คุณก็จะถูกประเมินโดยที่ว่าเสียตาย ทำไปโดยไม่ทราบข้อเท็จจริง แล้วจะมาเสียผลเสียตายย้อนหลัง

2. คณะบุคคล สามีกรรยา มันตั้งคณะบุคคลไม่ได้ แต่ถ้าผมกับคุณวิศิษฐ์ ตั้งได้ แต่สมัยก่อน สมัยไม่มีคอมพิวเตอร์นะ มีแพทย์คนหนึ่ง แพทย์ ก.ข. จัดอำเภอนี้ ก็คณะบุคคล อำเภอนี้ก็คณะบุคคลเดียวกัน ตั้งเรื่อยไป นะคะ คือแยกฐานภาษี ไม่งั้น ถ้าว่าคุณมีรายได้อย่างเดียวนี้ มันขึ้นบันไดไปสูง นี่ก็พยายามแตกให้บันไดมันต่ำนะคะ (เป็นเทคนิค) บังเอิญตอนหลังนี้คอมพิวเตอร์มันดีครับ (เค้ารู้หมดเลย) นะคะ พอเขาจับว่าคณะบุคคลมีใครบ้าง นายแพทย์ก.กับ ข.เนี่ยนะคะ จับรวมเลยคะ แต่ถ้าคุณศึกษาอีกอันหนึ่งนะคะ คุณเคยได้ยินห้างแว่นตาที่มีชื่อแว่นตารองหนึ่งนะคะ เคยได้ยินมั๊ยคะ มีทั่วประเทศไทย แว่นตานี้ไม่ต้องเอ่ยชื่อ ก็คงจะรู้เนี่ยคะ นี่เขาตั้งคณะบุคคลหมดนะคะ แต่เขาแยกคนนะคะ แทนที่ผมกับคุณวิศิษฐ์ใช้อำเภอนี้ ผมกับคุณชนะชัยอยู่เฉย ๆ คุณพลพลอยู่โน่น นายก.อยู่โน่น นายข.อยู่โน่น นี่ก็เป็นตัวตั้งกันอยู่ แต่อัตราภาษี ต้องไม่ให้ถึง 37 % เท่านั้นแหละครับ เพราะฉะนั้นการตั้งคณะบุคคลนี้ ใครเป็นคนแนะนำครับ ก็สรรพากรนี่แหละครับ

คุณดวงกมล ทิพย์ไยรส

1. ขอคุยในประเด็นที่ 11 Thin capitalization หมายความว่า บริษัทกู้เงินได้เยอะด้วยอัตราหนี้สินต่อทุนที่สูงมาก เพราะฉะนั้นบริษัทโดยส่วนใหญ่ จะใช้ช่องทางนี้ ในการกู้กับอีกคอมพานีหรือบริษัทในกลุ่มเดียวกันนะคะ เพื่อจะได้มีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเยอะ ๆ แล้วก็เพื่อที่จะทำให้ตัวเองขาดทุนนะคะ เข้าใจว่าได้ยินมาว่าทางสรรพากรอยากจะใช้คอนเซ็ปต์นี้มานานแล้วแต่ไม่ได้ทำซักที ทางดิฉันเห็นว่ามันน่าจะทำนะคะ แล้วก็กำหนดในกฎหมายไปเลยว่า DE ratio ของบริษัทควรจะเป็นเท่าไร ภายใต้อัตราดอกเบี้ย หลังจากนั้นก็เห็น ถ้า DE ratio ยังสูงเนี่ย ก็ให้ปรับปรุงดอกเบี้ยบางส่วนเป็นค่าใช้จ่ายต้องห้ามนะคะ ก็ฝากพิจารณา

คุณพงษ์ไทย อุทาเกตุ

1. ขอเรียนสอบถามในเรื่องของนิติกรรมอำพรางนะครับ ผมเชื่อว่า Rate ภาษีไม่ว่าเราจะปรับมากหรือปรับน้อยให้เสียมากหรือเสียน้อย ก็ยังมีการเลี่ยงภาษีกันอยู่ดีต่อให้คนรวยต้องจ่ายน้อยก็ยังมี การเลี่ยงภาษีกันอยู่ดี ประเด็นมันอยู่ที่ว่าการเลี่ยงภาษีกับการวางแผนภาษีคือจุดคาบเกี่ยวอันที่หนึ่งแล้ว ในเรื่องของนิติกรรมอำพรางที่ทำขึ้นมาไม่มีอยู่จริง หรือทำ paper มาเพื่อเสริมข้อมูล หรืออะไรก็ตามเพื่อเลี่ยงภาษีในประมวลรัษฎากรได้มองแนวทางในเรื่องของการป้องกันเรื่องนิติกรรมอำพราง มีหนทางแก้ไขในประมวลรัษฎากรไหมไม่ครับ

อาจารย์พิภพ วีระพงษ์

“ขออนุญาตตอบนะครับ จริงๆแล้วในปัจจุบันประมวลรัษฎากรไม่มีบทบัญญัติพิเศษว่าธุรกรรมใดเป็นธุรกรรมเลี่ยงภาษีแต่ถ้าโกงภาษีไปเลยไม่มีปัญหา นะครับ เช่นรับ 100 บอกรับ 20 ไม่มีปัญหาอะไร แต่ว่าผู้เสียภาษีเก่งขึ้น ใช้วิธีหนีภาษีโดยทำธุรกรรมทุกอย่างจริงทำจริงนะครับ ถ้าทำไม่จริงเราถือว่าแก่ นะครับ ไปเข้าในนิติกรรมลวง นิติกรรมอำพรางในประมวลกฎหมายแพ่งได้นำมาปรับใช้ได้ซึ่งในปัจจุบันศาลใช้อยู่ แต่สิ่งๆหนึ่งที่ไม่มีการทำธุรกรรมนั้นเป็นธุรกรรมที่แท้จริง จริงนะครับ เราจะวัดกันยังไงว่าเป็นเรื่องของการหลีกเลี่ยงภาษีอากร หรือปล่อยให้เขาโกงเขาทำได้เราก็ต้องยอมรับผลที่ตามมา ภาษีน้อยก็น้อยมากก็มาก ในสิ่งนี้ประมวลรัษฎากรไทยไม่มีจริงๆ แล้วกรมสรรพากรขอความช่วยเหลือของ IMF world bank หรือรัฐบาลต่างประเทศ การตั้งราคาโอน เขาขอความช่วยเหลือของ ออสเตรเลีย และก็เอาโมเดลของออสเตรเลียมา แต่ว่าสิ่งที่ลอกมาในคำสั่งป.113 นั้นนะครับ แนวทางของออสเตรเลีย แนวทางของQEOCเป็นเรื่องของราคาตัวเดียวแต่ไม่ได้เป็นตัวทดสอบของธุรกรรมว่าธุรกรรมใดเป็นธุรกรรมหลีกเลี่ยงภาษี ธุรกรรมใดไม่หลีกเลี่ยงภาษี ถ้าเป็นเมืองนอกเขามีอีกวิธีหนึ่ง ซึ่งเรายังไม่รับมาใช้ นะครับ เขาว่ากันว่าธุรกรรมอย่างนี้มีสาระสำคัญในเชิงเศรษฐศาสตร์ที่แท้จริงหรือไม่ ธุรกรรมเชิงวงกลมอะไรอย่างนี้ มันเป็นตัวทดสอบอีกเยอะมากประมาณ 7-8 ทดสอบด้วยกันในเชิงทฤษฎีภาษีอากร เพื่อวัดว่าธุรกรรมใดเป็นธุรกรรมจริงหรือธุรกรรมที่ควรจะต้องถูกกรมสรรพากรโต้แย้งในเชิงภาษีอากร ซึ่งตรงนี้เขาไม่มีเครื่องมืออยู่ในปัจจุบันมีเฉพาะกรณีที่มีการอำพราง แต่ว่าเมื่อไรเป็นธุรกรรมแท้จริงเขาไม่มี เพราะฉะนั้นนะครับ ถ้าเราจะทำธุรกรรม ยกตัวอย่างนะครับ เราทำธุรกิจก่อสร้าง เราจะทำกิจการก่อสร้างเหมาะสมสร้างตึกใหญ่ๆ มูลค่า 1,000 ล้านบาทโดย 3% ของ 1,000 ไม่สนุกแน่ ปลายปีขอคืนก็โดนตรวจนะครับเพราะ margin เราไม่ถึง ยังไงกำไรสุทธิเราก็ไม่ถึง ก็ต้องแย่งซื้อขาย 800 ล้าน รับจ้างทำของ 200 ล้าน ปัญหาถ้าทำการซื้อขายแยกเป็นสองบริษัทจริงหรือไม่จริง คำถามนี้เกิดขึ้นแล้ว บางครั้งถ้าใช้บริษัทเดียวกัน บางที่เป็นเรื่องใหญ่เหมือนกัน บางทีบริษัทเดียวขายก่อนอื้อ 800 ล้าน รับจ้างติดตั้งก่อนอื้อยังนี้ บางทีมันไปไม่ไหว ถ้าเราแยกเป็น 2 บริษัท ว่าบริษัทหนึ่งซื้อก่อนอื้อจากบริษัทหนึ่งแล้วจ้างก่อสร้างตึก จะถามว่า

สรรพากรจะแยกอย่างไรครับ ในเมื่อเขาซื้อขายจริง มันต้องมีเครื่องมือเครื่องมืออื่นมาวัดว่า บริษัทที่มาซื้อขายจะวัดยังไงดีในเชิงคอนเซปต์ทางภาษี ที่ถือว่าการหลีกเลี่ยงภาษีเพราะ บริษัทนี้ไม่ถือว่าการขายที่แท้จริง เราวัดยังไงดี ตัวนี้เขาไม่มีเครื่องมือ แต่ว่าสักวันจะช้าจะเร็วเนี่ย ผมว่าเราจะเห็นการเปลี่ยนแปลงระบบภาษี เพราะว่าเครื่องมือที่ว่ามี มันอยู่ในประเทศที่ พัฒนาแล้วครบถ้วนหมด แต่สรรพากรนี้ ขอความช่วยเหลือจากอังกฤษ ญี่ปุ่น OECD แม้ทาง ออสเตรเลียก็ตามนี้ เขาสามารถรับโมเดลของต่างประเทศมาได้หมด เพราะฉะนั้นเราจะเห็นสิ่งที่ เปลี่ยนแปลงไม่ช้าก็เร็ว”

คุณปวีณา

1. ในเรื่องของอุตสาหกรรมนวดก็จะเป็นเรื่องของอุตสาหกรรมที่มีอยู่บ้างในประเทศไทยก็คือว่า อุตสาหกรรมท่องเที่ยว ประเภทพวก travel agent online นะคะคือ อุตสาหกรรมประเภทนี้เหมือนกับว่าจริงๆในเมืองไทยจะมีไม่เยอะหรอก แต่เชื่อไหมคะว่าพอมีเกิดขึ้นมาปั๊บ เวลาเราจะแข่งกันกับต่างประเทศ จริงๆ เราจะเจออุปสรรคก็คือว่า พอเราตั้งใจจะขายกับคนทั่วโลกนะคะ แล้วราคาที่เราจะขายก็ต้องแข่งขันกับคนทั่วโลกเช่นเดียวกัน เพราะฉะนั้นจะเป็นราคาที่โอเคว่า มันไม่ควรจะมีเรื่อง VAT เรื่องอะไร เรื่องภาษี แต่ปรากฏว่าก็จะมีกลุ่มหนึ่งซึ่งเป็นคนไทย และแน่นอนว่าเค้าต้อง search จากใน web เพราะเป็นไปได้ว่าเค้าต้องเอาจากใน web หรือ web ต่างประเทศก็เป็นได้

แต่ว่าอุปสรรคของเราก็คือว่าในแง่ของกฎระเบียบกฎหมายทางภาษี เรื่องของ ภาษีมูลค่าเพิ่มจะมีบอกว่าคนไทยมาซื้ออะคะ เพราะบริษัทเราเป็นบริษัทตามกฎหมายไทยเรา ต้องคิด vat เค้า เพราะฉะนั้นกลายเป็นเราขายเค้าไม่ได้ตามที่ตั้งไว้บน web เราต้องบวก vat เข้าไป ดังนั้นเค้าจะไม่รู้กับเราว่าเราขายไม่ได้ในราคาที่แข่งขันได้ เพราะฉะนั้นการที่สรรพากรยัง มองการที่เราขายออนไลน์อยู่ ก็จะเป็นไปไม่ได้ที่เราจะแข่งกับคนอื่น ไม่งั้นก็ผลักให้เราไปมี 2 บริษัทที่เปลา มีบริษัทในต่างประเทศ เสียภาษีในต่างประเทศ ซึ่งจริง ธุรกิจ travel agent online เป็นธุรกิจของต่างประเทศทั้งนั้น ซึ่งตั้งที่ต่างประเทศ ไปทำoffice ที่ต่างประเทศ แต่เค้าทำที่ไหน ก็ได้ในโลกเพราะเค้าทำ online

เพราะฉะนั้นทางธุรกิจออนไลน์อยากจะฝากกระทรวง ฝากภาครัฐให้ช่วยดูแล ส่งเสริม เพราะฉะนั้นธุรกิจนี้จะไม่อยู่ในเมืองไทยอย่างแน่นอน อันนี้คอนเฟิร์ม แล้วก็อีกอุตสาหกรรมหนึ่งที่จะฝากในเรื่องการวัดผลกำไรสุทธิ คืออุตสาหกรรมภาพยนตร์ ผลิตภาพยนตร์ พอดีว่ามันจะแย่งกันในเรื่องมาตรฐานบัญชี และภาษีด้วย เพราะว่าทางภาษีมองว่าการผลิตภาพยนตร์เป็น สินทรัพย์ต้องตัดค่าเสื่อม ทางบัญชีมองว่าภาพยนตร์คืองานพอมิรายได้ปั๊บ ควรจะเป็นสัดส่วนเดียวกับรายได้ หรือพิจารณาด้วยค่า มันคือ ของที่ทำให้เกิดรายได้ เพราะฉะนั้นเรื่องอย่างมันจะไม่สะท้อนภาพว่า รายได้ช่วงที่ผลิตหนังครั้งแรกรายได้ดีนะคะ ต้องจ่ายภาษีมากเพราะต้นทุนต่ำ ก็ฝาก 2 อุตสาหกรรมนี้ไว้แล้วกัน

อาจารย์พิภพ วีระพงษ์

เรื่อง travel agent ปัญหาเกิดจาก vat โดยหลักทฤษฎีของ vat ต้องเก็บจากสถานที่ที่
การบริโภคเกิดขึ้น เพราะ vat คือภาษีของการบริโภค หรือเรียกว่า consumption tax นะครับ
จริงๆ นะครับ สมมติว่าคนไทยของเราเนี่ย ลูกค้าเป็นคนไทย ถ้าเกิดว่าเค้าจะเที่ยวต่างประเทศ
เนี่ย โดยหลักการบริโภคเนี่ยเกิดขึ้นยังต่างประเทศ เราไม่ควรเก็บ vat เค้า ปัญหาคือตอนที่เรา
ร่างกฎหมาย vat ในปี 2534 ใช้ในปี 2535 IMF เคยเตือนแล้วหนึ่งครั้งว่า ประเทศไทยควรระบุ
ให้ชัดเจนว่า vat เก็บอย่างไร ตอนนั้นไม่มีใครเห็นปัญหานี้ กรมสรรพากรไม่เชื่อว่าปัญหานี้จะ
เกิดขึ้น เค้าใช้แค่ว่าการซื้อขายเกิดขึ้นในราชอาณาจักรต้องเสีย vat การบริการทำในประเทศ
เสีย vat การบริการทำนอกประเทศแต่ใช้ในประเทศไทยเสีย vat การบริการทำในไทยต้องเสีย vat
ปรากฏว่าไปผูกกับการซื้อขายในประเทศ โดยไม่ดูการบริโภค ปรากฏว่ามันก็มีความเพี้ยน
เกิดขึ้นเค้าเตือนเราก่อนข้างเยอะ ขออนุญาตต่ออีกนิดนึง IMF เตือนต่อไปอีกว่าการบังคับในผู้
เสียภาษีออกไปกำกับภาษีทันที เป็นไปไม่ได้ เป็นไปไม่ได้จริงๆ สิ่งที่เกิดขึ้นก็คือว่าปัจจุบัน
ธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์เยอะมาก ยกตัวอย่าง เคยมีใครเติมเงินมือถือ จ่ายเงินค่าบริการผ่าน
โทรศัพท์มือถือ สมมุติว่ายักษ์ใหญ่ที่เติมเงินมีพวกลูกค้าเป็นพวก prepaid สองล้านคนทุกคน
เติมเงินทางอิเล็กทรอนิกส์หมด ใช้โทรศัพท์ที่เติมเงิน หักเงินจาก ATM ความรับผิดชอบเกิดขึ้น
เมื่อไหร่ครับ เมื่อได้รับชำระเงินตามกฎหมายเกณฑ์เงินสด มีใครออกไปกำกับภาษีทันทีหรือ ไม่มี พอ
ไม่มีแล้วทำไง ทุกคนผิดหมด 5000 บาทต่อไป ยี่ด้อกลดลงมา 500 บาทต่อไป สมมติ 12 ล้าน
คนต่อ หนึ่งเดือนละครับ เป็นเท่าไร มหาศาลมาก เพราะฉะนั้น จริงๆ แล้วการที่ระบบภาษีตาม
ไม่ทันธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์กลายเป็นปัญหาใหญ่มากในปัจจุบัน เพราะพวกที่เล่นกับธุรกรรม
อิเล็กทรอนิกส์ปัญหาเยอะมากจริงๆ อีกเรื่องหนึ่ง คือ फिल्मหนัง ผมเคยมีประสบการณ์สมัยก่อน
หน้าปฏิวัติ สมัยอดีตนายกทักษิณประกาศว่าจะส่งเสริมอุตสาหกรรมหนัง ปัญหาที่มีอยู่ว่าหนัง
generate รายได้ในช่วงปีแรกเท่านั้นเอง เพราะฉะนั้นการสร้างหนัง 1 เรื่อง 50 ล้านบาท โดย
หลักแล้ว 90% เกิดในช่วงปีแรก หลังจากนั้นเกิดจากการขาย VCD DVD นิดๆ หน่อยๆ นานๆ ที่
ออกช่อง 3 ครั้งนึง เคเบิ้ลทีวีครั้งนึง 90กว่าเปอร์เซ็นต์ เกิดปีแรกกรมสรรพากรบอกไม่ได้หัก
ค่าเสื่อมราคาตามพระราชกฤษฎีกา 145 ต้องตัดค่าเสื่อมราคาเป็นสินทรัพย์ตั้งแต่ 5 ปี 10 ปีต้อง
ทะเลาะกันอีกเรื่องหนึ่ง ตัดค่าเสื่อมตั้งแต่ปีแรก ถ้าใช้หลัก 5 ปี ปีแรก 20% แต่ถ้า 10ปีต้องตัดปี
แรก 10% ต้องตัดรายได้ 99% เกิดปีแรกหนังที่ไหนจะไปอยู่ได้ เว้นแต่ว่า under decline โกง
ภาษีดีกว่า เพราะฉะนั้นการเป็นผู้เสียภาษีที่ดีไม่ใช่เรื่องง่ายจริงๆ เราจะไปยึดติดว่าอะไร
เป็นสินทรัพย์แล้วไปตัดค่าเสื่อมราคา ประเด็นพวกนี้เป็นประเด็นที่น่าสนใจ การตัดค่าเสื่อมกับ
ธุรกิจแบบเนี่ยเป็นไปได้มั๊ยที่จะใช้ IRR หรือ level yield หรือใช้หลักการอะไรที่ดีกว่าการตัดค่า
เสื่อมแบบ straight lineตรงๆ”

คุณไพโรจน์

1. เรื่องนี้ก็เกี่ยวกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เรียกว่า Sharing ok ได้พูดกันเมื่อวานวันนี้หน่อย ก็ฝากกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ ว่าแก้ไข แก้แล้วก็อย่าไปสร้างเงื่อนไข แล้วจะได้ไม่ยุ่ง ก็มาสู่อีกจุดหนึ่ง จุดของ CPD ค่าต้องมีใบรับรองสะสม 3 ปี หนังสือเรื่องสรรพากร ใบรับรองต่างๆนะฮะ ควรมีใบรับรอง กะจะทำจากที่ไหนมาก็ตามจะได้ยุติธรรม ในเรื่องของนโยบายของ อ.อดิศักดิ์ บอกว่านโยบายมีความสุขถ้านโยบายมีการเสียภาษีที่ดี แต่ฝากไว้เรื่องหนึ่งว่าได้คนเสียภาษีปัจจุบันนี้ ที่เสียตรงไปตรงมาก็โดนตรวจ ตรงไปตรงมา และคนที่รวยๆก็ไม่เสียภาษีเลย อันนี้ก็จุดหนึ่ง บางคนเสียแล้วเสียอีก บางคนไม่เสียเลย ผมก็เลยเปรียบเทียบเป็นตัวละคร ยกตัวอย่างไม่พาดพิงใคร การค้าก็พยายามหนีภาษีหนีได้ก็หนีไป หนีไม่ได้ก็โดนจับ ก็เสียเงิน แต่นักกฎหมายหรือนักภาษีก็พยายามเลี่ยงภาษี เลี่ยงไปจนสุดก็มาแพ้เรื่องคุณธรรม คนที่เลี่ยงภาษียังงี้ก็ต้องเสียเงิน ยังงี้ก็ชอกเรียกครองว่ากฎหมายภาษียังงี้ก็ขอให้เป็นกลางและเป็นธรรมมากที่สุด เดินทางสายกลางตามหลักพระพุทธเจ้า และอีกจุดหนึ่งเกี่ยวกับสิทธิของ อ.อดิศักดิ์ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์คงค้าง คือตัวสิทธินี้ คือรายได้เกิดเมื่อไหร่ อะไรต่างๆ เนี่ยนะให้ชี้ตรงนี้ให้ชัดว่าอะไรคืออะไร ถ้าเป็นไปได้ออกมาจากสรรพากรเขียนเป็น website ว่าไป ใครจะได้รู้ตามแนวสรรพากร ไม่ใช่ตามแนวของผู้ตีความ เรื่องการรับรู้รายได้เกณฑ์คงค้างก็ถึงจะเกิด เพราะการทำการค้าถือว่ารายได้เกิดแล้วนะฮะ เพราะอย่าไปสับสนเรื่องสิทธิกับเกณฑ์คงค้าง อันนี้เป็นเหตุเป็นกับเป็นผล มีรายได้ที่รับแล้วก็ลงไป ถ้ายังก็ลงเป็นคงค้างอย่างอื่นก็คงจะไม่มีอะไรมาก การที่จะทำให้มาตรฐานบัญชีกับตัวกำไรทางบัญชี กับกำไรทางภาษีอากร ปล่อยเค้าหะ คำทำมาตั้งนานแล้ว แต่สักวันหนึ่ง ทั้งตัวภาษีและบัญชีจะต้องมาอยู่ในจุดเดียวกัน แต่ต้องค่อยเป็นค่อยไป ระหว่างนี้ก็ปล่อยไปก่อนอย่าไป serious ก็ไม่มีอะไรแล้ว

ผู้เข้าร่วมสัมมนา

1. ตั้งแต่ประเด็นที่ 10 ถึงประเด็นสุดท้ายทำไมถึงใช้คำว่า มาตรการป้องกันการเลี่ยงรัฐฎากร แล้วประเด็นเหล่านี้เกี่ยวข้องกับบริษัทขนาดใหญ่ทั้งนั้นเลย ก็ไม่ทราบว่าการสรรพากรคิดอย่างไรกับบริษัทข้ามชาตินะคะ ต้องบอกว่าบริษัทใหญ่ๆมีกรรมมาภิบาล ต้องขอใช้ค่านี้นะคะ เพราะเราถูก Control หลายๆ กฎหมายจากต่างประเทศ แล้วก็เม็ดเงินการลงทุนสูงการทำบัญชีก็โปร่งใส คือ งงมากเลยคะ

2. คนไทยยังงี้เราต้องรับการลงทุนจากต่างชาติ การวางแผนภาษีการจึงเป็นเรื่องปกติ อย่างเรื่องของประเด็นที่ 13 เรื่องของการ Shopping จริงๆมันก็เป็นหลักในเรื่องของการใช้ TDP แล้ว คือผมกำลังบอกว่าเงินลงทุนถ้าใช้คำว่าเลี่ยงเนี่ยมันจะทำให้เกิดการวางแผนภาษีกับการเลี่ยงภาษีจะเป็นเรื่องเดียวกันหรือเปล่า

อาจารย์พิภพ วีระพงษ์

1. ประเด็นที่ 12 เนื่องจากความกังวลของคณะกรรมการบางคน คือประเทศไทย ควรใช้ CFC rule หรือ control foreign cooperation ใช้ในกรณีที่คนไทยไปตั้งบริษัทยังต่างประเทศ ไม่ได้ใช้ในกรณีที่ต่างประเทศเข้ามาตั้งบริษัทในไทย จริงๆแล้วประเทศที่ค่อนข้างจะเจริญแล้วอย่างเช่นอเมริกา และยุโรปมีแนวโน้มที่จะใช้ CFC กันทั้งนั้นเพื่อป้องกันไม่ให้คนของเค้าไปทำธุรกรรมยังต่างประเทศแล้วเก็บเงินไว้ยังต่างประเทศ แล้วไม่ส่งเงินปันผลกลับมาเพื่อเสียภาษี เพราะประเทศพวกนั้นมุ่งผลกรลงทุน บ้านเค้าต้องเสียภาษีพอๆกับต่างประเทศ เช่นคนอเมริกาลงทุนในบ้านเสียภาษี 30% แล้วไปตั้งบริษัทในต่างประเทศแล้วไม่จ่ายเงินปันผลเท่ากับว่าไม่ต้องเสียภาษี เพราะฉะนั้นไปลงทุนในประเทศที่ภาระภาษีต่ำๆ BOI เป็นต้น ผลที่เกิดขึ้นก็คือเงินลงทุนของอเมริกาไหลออกนอกประเทศหมด เพราะใครก็ตามที่ลงทุนในอเมริกา จะถูกลงโทษโดยภาระภาษี 30% ใครลงทุนนอกอเมริกาที่เป็น control foreign cooperation ไม่ต้องเสียภาษีตามอเมริกา เพราะเก็บเงินปันผลไว้ในต่างประเทศ เค้ากลัวเรื่องการบิดเบือนเรื่องปัจจัยการลงทุนในประเทศ และในต่างประเทศ ก็เลยต้องออก CFC CFC เหมาะกับประเทศไทยหรือไม่อีกเรื่องหนึ่ง จริงๆแล้วคนไทย

เมื่อก่อนไม่ยอมให้ภาษีต่างประเทศมาเป็นเครดิตกับภาษีไทย จนกระทั่งมีพระราชกฤษฎีกาที่ 300 ออกมา และปัจจุบัน พระราชกฤษฎีกาที่ 442 ออกมาเรื่องการยกเว้นภาษีเงินปันผลจากต่างประเทศออกมาเมื่อ 2 ปีที่แล้ว สามารถไปลงทุนต่างประเทศได้ ผมไม่ได้บอกว่าทฤษฎีของเราผิด อาจเป็นไปได้ที่รัฐบาลต้องการให้คนไทยลงทุนในประเทศ เพิ่มให้เกิดการจ้างงาน การใช้ทรัพยากรให้เต็มที่ก่อน หลังจากนั้นเมื่อพร้อมแล้ว จึงออกไปลงทุนต่างประเทศเยอะ เพราะลงทุนในประเทศไม่คุ้มแล้วค่อยหาทางกำจัดความซ้ำซ้อนทางภาษีให้เต็มรูปแบบก็เป็นได้ แนวคิดประเด็นที่ 12 ห่วงเรื่องที่คนไทยไปลงทุนต่างประเทศเยอะมาก สมัยก่อนการจ่ายเงินปันผลต่างประเทศใช้งบคอนโซ งบคอนโซคืออะไรครับ งบคอนโซ คือ กำไรที่เกิดขึ้นใน holding company ใน K man ใน BVI เอามารวมเป็นกำไรที่บริษัทแม่ที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจ่ายเงินปันผลได้ ไม่มีปัญหาอะไร ซึ่งปัจจุบันมันเปลี่ยนไปแล้ว การจ่ายเงินปันผลไม่ให้ใช้งบคอนโซให้ใช้งบเดี่ยว ต่างประเทศจำเป็นต้องจ่ายเงินให้บริษัทแม่ในประเทศไทย เพราะฉะนั้นแม่ในไทยจ่ายเงินปันผลในตลาดหลักทรัพย์ไม่ได้ แนวโน้มเปลี่ยนผลที่ตามมาคือคนไทยถูกบังคับให้จ่ายเงินปันผลกลับประเทศ เมื่อเอาเงินปันผลกลับประเทศ ถ้าระบบภาษีซ้อนของเราไม่ดีพอ จะทำให้เกิดภาษีซ้อนขึ้นทันที นี่แหละ เป็นเรื่องที่ concern ส่วนตัวผมประเทศไทยไม่ควรใช้ระบบ CFC ประการแรกคือ ระบบขจัดภาษีเชิงอำนาจรัฐไม่ดีพอ ประการที่ สองคือคนเราแนวโน้มที่จะเอาเงินปันผลกลับประเทศเสมอ เพราะเราจ่ายเงินปันผลแบบใช้งบเดี่ยว ยิ่งใจความซ้ำซ้อนก็เกิดขึ้น

อาจารย์ชนะชัย ประยูรสิน

1. แนวโน้มของระบบภาษีของโลก คือเมื่อก่อนเราเห็นว่าทุกคนอยากให้เกิดภาษีทางตรงมากกว่าทางอ้อม เพราะเป็นธรรมมากกว่า แต่ตอนนี้ประเทศที่พัฒนาแล้วพยายามลดภาษีทางตรงลงมาทั้งภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและนิติบุคคล เดิม 50-60 เปอร์เซ็นต์ ตอนนี้ลดลงมาแล้ว แทบทุกประเทศ เพราะการเก็บภาษีควรเก็บจากฐานการบริโภค expenditure tax เพราะเห็นว่าทรัพย์สินในแต่ละประเทศนั้นวันจะลดน้อยลง คนที่บริโภคมากควรรับภาระภาษีมาก เพราะฉะนั้นจึงมีการจัดเก็บภาษีที่เป็นการบริโภคมากกว่า จะเห็นว่า VAT เก็บในอัตราที่สูง เมื่อมีการลดภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จะมีการเก็บภาษีสิ่งแวดล้อมอะไรพวกนั้นเพิ่มขึ้น จะเห็นได้ว่าภาษีของโลกมีการเก็บภาษีทางอ้อมมากขึ้น

คุณวิทยา

1. ประเด็นว่านิติบุคคลในไทยส่งเงินลงทุนไปยังต่างประเทศบางประเทศในกิจการที่ไม่ต้องจ่ายเงินลงทุนเยอะ ไม่ต้องมีการตรวจสอบบัญชี ก็เหมือนอย่างบ้านเรา ที่ผมเรียนให้ทราบว่ามีทางไหนที่จะลงทุนแล้วกำไรตลอด ขาดทุนปีนี้ก็มี แต่พื้นฐานการที่ขาดทุน ก็จะไม่มีความสำคัญการตรวจสอบบัญชี ว่ามันขาดทุนหรือไม่มีแต่เพียงรายงานของหุ้นส่วนเท่านั้นเอง เพราะฉะนั้นเอกสารการลงทุนในต่างประเทศที่ขาดทุน ในกรณีนี้นิติบุคคลประเทศไทยลงทุนยังต่างประเทศ เราจะตัดยังไงว่ามันขาดทุน ขาดทุนจากการลงทุน ถ้าอันนั้นเอาไปขายต่อก็ไม่ได้และไม่มีมูลค่าอยู่แล้ว

2. ถ้าเทียบกับของไทยผมคิดว่าสรรพากรคงอยากเห็นภาพที่เราชำระบัญชีบริษัทลูกของเรา แล้วก็รายงานของผู้ชำระบัญชี แล้วก็บอกว่าไม่มีทรัพย์สินที่จะแบ่งคืนให้กับผู้ถือหุ้นแน่นอน ถ้าเราไม่มีผู้ตรวจสอบบัญชี นักบัญชีที่มีชื่อเสียงมาเซ็น ทางปฏิบัติก็อาจจะปัญหาที่มีความน่าเชื่อถือของเอกสารอยู่เหมือนกัน ซึ่งจะเกิดขึ้นพอๆกันทั้งไทยและต่างประเทศ ผมคิดว่าจำเป็นจริงๆที่ต้องหาผู้ชำระบัญชี ต้องมีคนเซ็นอะไรให้เรียบร้อยเพื่อความน่าเชื่อถือ เป็นสิ่งที่ถ้าไม่ทำคงยากหน่อย เป็นตัวเปิดช่องให้เค้าประเมิน ไม่ยอมให้ตัดรายจ่ายมาตรวจการในนี้ก็เลยส่งเสริมว่าเค้าควรทำอย่างนี้ เชื่อมั๊ยครับว่าใช้เงินจ้างผู้ตรวจสอบบัญชีที่เชื่อถือได้เป็นการใช้เงินมหาศาล ไม่คุ้มกับการที่ต้องลงทุนละลายไปอีก เพราะฉะนั้นต้องตัดสินใจว่าเงินลงทุนนั้นสูญเปล่า ขาดทุนทางภาษีด้วยนั่นเอง บางครั้งต้องมีการทำความเข้าใจว่า เค้าเจอกับประชากร 63 ล้านคน เจอกับบริษัทประมาณแสนกว่าราย มันจำเป็นต้องมีคนช่วยเค้าตรวจสอบระดับหนึ่งเหมือนกัน คนนั้นจำเป็นต้องเป็นคนที่ qualify เช่นคนที่มียศแล้ว เค้าก็ตรวจไม่ไหว ตามเอกชนไม่ทัน มันจำเป็นที่เราต้องร่วมมือกับเค้า มีคำกล่าว ระบบภาษีที่ทางอาจารย์ show slide ให้ดู ว่าระบบภาษีที่ดีนั้นคือรับ ว่าไม่ว่าระบบภาษีอากรจะดีอย่างไรก็เป็นระบบบังคับเก็บทั้งสิ้น ผู้

เสียภาษีสมัครใจ 100 เปอร์เซ็นต์ยาก ประสบการณ์ของสมัครที่เสียภาษี ประสบการณ์ของผมคนที่เสียภาษีถูกต้องคือ ลูกจ้างตาม 40(1) เหตุผลที่ถูกต้องคือหัก ณ ที่จ่าย ทุกประเทศเลยใช้หัก ณ ที่จ่าย ทำให้ compliance rate เนี่ยสูงถึง 99 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งต่างจากวิชาชีพอิสระ พวกรุ่นนี้จะมีการประชุมกันว่า compliance rate ก็จะต้องค่อยๆ เพราะหัก ณ ที่จ่าย ไม่ครบ เป็นต้น ผมก็เลยต้องทำใจและหาคนที่น่าเชื่อถือ เนี่ยเป็น รับเบอร์ แสตมป์ ในการทำงานการเงิน ไม่งั้นก็เหนื่อยเหมือนกัน